

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 13 - številka 4 - julij / avgust 2009

Uvodne besede

Klub pogostemu deževju je bilo letos živahno na slovenskih letoviščih, še zlasti v južnem Ontariu, kjer je največja koncentracija slovenskih kulturno-družabnih društev. Na poletne piknike pridejo tudi mnogi Slovenci, ki niso včlanjeni v društva, ker si tam lahko zagotovijo okusno domačo hrano, poslušajo slovensko glasbo in srečajo znance in prijatelje. Te slovenske oaze na kanadskih tleh nudijo naši mladini priložnost za srečevanje ob športnih in družabnih prireditvah, za utrjevanje njihove slovenske zavesti in za spoznavanje slovenske kulturne dediščine. Kanadski Slovenci smo lahko ponosni na svoje »društvene farme«, kot so jih v začetku imenovali, ker so pač društva za svoje društvene domove in rekreacijo svojih članov navadno kupila kakšno zapuščeno farmo, toda ti slovenski otočki niti malo ne izgledajo več kot farma, ampak so prava letovišča z društvenimi domovi, plavalnimi bazeni, otroškimi in športnimi igrišči, prostorom za kampiranje... Vse to je plod prostovoljnega dela zagnanih in zavednih Slovencev in njihovih potomcev, ki iz leta v leto žrtvujejo nešteto ur svojega prostovoljnega dela za to, da bi se na teh slovenskih otočkih vsi obiskovalci prijetno počutili.

Tudi v Sloveniji je bilo v začetku poletja veliko aktivnosti, namenjenih izseljencem: organizirana so bila razna izseljenska srečanja, vršile so se poletne šole, o izseljencih so razpravljali na Srečanju v DZ RS, ki sta se ga udeležila tudi predstavnik kanadskih Slovencev v Svetu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Stane Kranjc in predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora Marjan Kolarič, ob tej priložnosti pa je v DZ nastopila tudi Folklorna skupina Nagelj iz Toronto, ki je tisti čas nastopala po Sloveniji.

O vsem tem boste lahko brali v tej številki Glasila, ki je tokrat prvič v barvnem tisku tiskana v tiskarni. Za to smo se odločili, ker preprosto tiskarskega dela na počasnem tiskalniku nismo mogli več sami opravljati. Tiskanje v tiskarni predstavlja večji strošek, zato bomo morali naročnino za naslednje leto dvigniti na 30 dolarjev. Poleg boljše kvalitete papirja in tiska pa bo tudi dostava Glasila bolj redna, ker tiska ne bodo podaljševale okvare tiskalnika in pomanjkanje prostovoljcev, ki bi Glasilo tiskali.

Vse naročnike prosimo, da nam pomagate pri pridobivanju novih naročnikov in s tem pokažete, da podpirate naše prizadevanje, da bi ta slovenska publikacija še dolgo združevala in informirala Slovence v Kanadi. Obenem vas tudi vabimo, da nam poročate o zanimivostih iz slovenske skupnosti in da nam sporočite vaše želje in kritike glede vsebine Glasila. Prispevke za naslednjo številko pošljite najkasneje do 1. oktobra, za božično številko pa do 1. decembra.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:
Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNIČA / EDITOR:
Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:
Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:
Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:
Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:
Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM
Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:
www.theslovenian.com

LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION
Kanada - Canada \$25.00, ZDA - USA \$30.00,
Evropa - Europe \$40.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 2 Uvodne besede
- 4 Zlati jubilej društva Simon Gregorčič
- 5 Ob 50. obletnici društva Simon Gregorčič
- 6 Slovenski dan 2009
- 8 Slovenski dan 2009 na Slovenskem letovišču pri Boltonu
- 10 Slovenian Day - Youth Speech
- 12 Jubilejna turneja SFS Nagelj v Sloveniji
- 16 2009 VSKO Radio Picnic
- 17 30-letnica Lovskega vestnika
- 19 Srečanje v Državnem zboru
- 20 Slovenci v multikulturnem življenju v Kanadi
- 22 Poročilo o IX. Vseslovenskem srečanju v SZ
- 23 Umrl je Jože Časl CM
- 24 Tone Želko - človek s številnimi talenti
- 27 Slovenski dan - praznik slovenske besede in kulture
- 29 Living among the Inuit
- 31 Slovenski dom - Občni zbor 2009
- 32 Župnik Ivan Plazar poškodovan v prometni nesreči
- 33 Windsor Slovenian Cultural Club ZVON turns 40
- 35 A Canada Day to Remember and be Proud of as Slovenian
- 36 Novice
- 38 A Bowl and a Basket
- 41 A Message from the VSKO President

Fotografija na naslovni strani:

Godba Slovenskih železnic

Foto: Boris Ulčar

Lep dokaz harmonije v enotnosti je bil nastop glasbenikov Godbe Slovenskih železnic iz Slovenije, ki so tako nazorno dokazali, da je glas močnejši in lepši, če skupno usklajeno zazveni toliko različnih instrumentov. To smo občutili ob njihovi turneji tudi kanadski Slovenci, ko so različna društva skupno organizirala Slovenski dan, slovenska skupnost v Windsorju pa je z nastopom te godbe bila še posebej opazna v mestni multietnični paradi.

Zlati jubilej društva Simon Gregorčič

Cvetka Kocjančič

Zlati jubilej društva Simon Gregorčič je bil dogodek, na katerega je ponosna celotna slovenska skupnost v Torontu. Tudi lep sončen dan je prispeval, da je bila udeležba na Gregorčičevem dnevu izredno velika. Iz St. Catharinsa so prišli rojaki kar z avtobusom, pa tudi iz Clevelanda je prišel avtobus primorskih Slovencev.

Po maši, ki jo je daroval kaplan Toni Burja, in po okusnem kosalu so se obiskovalci zbrali okoli plesišča, kjer se je vršil popoldanski kulturni program. Predsednica Franca Anderson se je v pozdravnem nagovoru zahvalila vsem članom Društva Simon Gregorčič, ki so z dalekosežno vizijo pred petdesetimi leti ustavili to društvo in ga uspešno vodili do tega pomembnega jubileja. Prebrala je pozdravne čestitke, ki so jih društvu poslali generalna guvernerka Kanade Michaëlle Jean, kanadski ministrski

Franca Anderson

predsednik Stephen Harper ter ontarijski premier Dalton McGuinty.

V imenu Republike Slovenije je društvu izročil čestitke Boris Jelovšek, svetovalec veleposlaništva RS iz Ottawe, društvo pa je ob visokem jubileju prejelo tudi priznanje Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. V imenu kanadskih Slovencev je društvu izrazil čestitke Stane Kranjc, predstavnik kanadskih Slovencev v Svetu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Sledil je ganljiv govor članice in dolgoletne požrtvovalne kulturne delavke tega društva Francke Seljak.

Kulturni del programa so popestrili mladi plesalci plesnih skupin Planika in Adria pod vodstvom Nancy Kajin ter ne več tako mladi plesalci plesne skupine Lipa Park. Za ples in razvedrilo pa je potem do poznih večernih ur igrал ansambel Brajda iz Toronto.

Ob 50. obletnici društva Simon Gregorčič

Slavnostni govor Francke Seljak

Francka Seljak

Slovensko prosvetno društvo Simon Gregorčič slavi danes poleg Gregorčevevega dneva tudi svoj zlati jubilej - 50. obletnico ustanovitve.

Vesela in počaščena sem, da lahko tudi jaz, kot ena starejših članic, lepo pozdravim vas, dragi člani, in seveda vse prijatelje društva od blizu in daleč.

Ker letos tudi sama praznujem 50-letnico prihoda v Kanado, se mi misli večkrat povračajo na tiste prve mesece v Kanadi pred petdesetimi leti, ko se je rodilo naše društvo - kako težko nam je bilo takrat, kako sta nam bila pomoč in prijateljstvo dragocena, kako smo iskali drug drugega, da bi skupaj zapeli in se poveselili.

Pogrešali smo svojo rojstno deželo, s težkim srcem obujali spomine in se poskušali prilagoditi novemu življenju v tujini. Prav to domotožje je bilo razlog, da se je nekaj naših mož zbral, povabilo vse primorske rojake v članstvo in ustanovilo društvo, ki se je najprej imenovalo Primorsko društvo Simon Gregorčič, pozneje pa se je preimenovalo v Slovensko prosvetno društvo Simon Gregorčič. Društvo je takoj začelo aktivno delovati v družabnem in kulturnem življenju. Tudi dobrosrčnost se je takoj pokazala, saj so čisti dohodek svoje prve prireditve poklonili bolnikom, prispevili iz taborišča v Italiji.

Dolga je bila pot od časov, ko je bilo treba med kuhanjem klobas nad loncem držati dežnik, pa do danes, ko v urejenem okolju praznujemo že petdeseto obletnico. Le kje lahko najdemo boljšo in lepšo lego kot na naši pristavi, lepše gozdice, rahla pobočja, slikovito pokrajino, ki jo bogati kip našega goriškega slavčka Simona Gregorčiča. Vse to je naša mala domovina, domači, nam tako dragi kraj, kjer stojijo lepa poslopja, plavalna bazena, športna igrišča, igrišča za otroke in kamor nas vabi daleč naokrog poznana slovenska primorska kuhinja.

Vsi ti dosežki in uspehi društva pričajo, da so njegovi člani pridni in prizadetni ljudje. Danes, ko se ob 50. obletnici spominjam težav, ki smo jih potprežljivo premagovali, uspehov, ki smo se jih veselili, in vsega, kar smo dosegli, smo lahko upravičeno ponosni.

Rada se spominjam, kako smo ustvarjali svoj drugi dom - tako rekoč iz nič. Prihajali

smo na farmo kot ena sama velika družina in vsak član te družine je pomagal graditi in po svoje oblikovati ta košček slovenske zemlje na kanadskih tleh. Vsak je delal po svojih močeh; tudi naši otroci so se veselili praznikov in svojih nastopov na farmi. Sedaj, ko so že odrasli, ko so odrasli že tudi nekateri njihovi otroci, bi jim rada položila na srce, naj še naprej z veseljem obiskujejo našo farmo, ki je bila zgrajena z ljubeznijo in požrtvovalnostjo, da bi slovenska beseda in kultura ostala in se še naprej ohranjala iz roda v rod.

Omeniti moram tudi žalostno dejstvo, da smo posebno v zadnjih desetih letih izgubili veliko dobrih članov našega društva. Bog jim daj počivati v miru in naj jim bo lahka kanadska zemlja! Spomnimo se jih. Spomnimo pa se tudi tistih članov, ki se danes zaradi bolezni ali visoke starosti niso mogli udeležiti našega slavlja.

Ob zaključku naj se zahvalim gospe Franci, ki mi je dovolila, da se danes skupaj z vsemi vami spominjam vseh lepih dogodkov, ki smo jih v preteklih petdesetih letih tukaj doživelji.

Spoštovani člani, članice, gospe in gospodje, naj vam k visokemu jubileju vašega, in tudi vedno mojega društva iz srca čestitam in vam zaželim, da bi to društvo

obstajalo in opravljalo svoje poslanstvo še naslednjih 50 let in še naprej.

V 51. letu skupnega življenja sta letos julija zaplesala Ivan in Jožica Slobodnik iz Wellanda.

Ob tem pomembnem življenjskem jubileju so jima sorodniki in prijatelji v presenečenje pripravili posebno slavje. Ivan in Jožica sta aktivna člana društva Lipa Park v St. Catharinsu in odlična plesalca društvene folklorne skupine. Slavljencema iskreno čestitamo!

Slovenski dan 2009

Frank Novak

Slovenski dan 2009 je bil letos v znamenju 20-letnega sodelovanja slovenskih organizacij na niagarskem polotoku. Letošnji gostitelj, društvo Slovenski park, pa je v nedeljo, 28. junija praznovalo tudi svojo 45-letnico delovanja.

Pokrovitelj tega vsakoletnega skupnega nastopa je Slovenski koordinacijski obor Niagara, ki z gostiteljem uskladi duhovni, kulturni in družabni program Slovenskega dneva.

Zahvalno mašo ob 20-letnici je daroval

g. župnik Drago Gačnik. Zaradi dežja je bila tokrat maša pod streho, kar je še dodatno pripomoglo pri sodelovanju vseh obiskovalcev, predstavnikov slovenskih organizacij in župnijskega pevskega zbora.

Po ksilu je posijalo sonce in vse je bilo nared za kulturni program pod spretnim vodstvom Maryann Demšar. V pozdravnem delu sta spregovorila predsednik Slovenskega parka Dan Demšar in koordinatorica Magda Razpotnik. Rojake je pozdravil veleposlanik g. Tomaž Kunstelj in izročil društvu Bled priznanje za njihovo 75-letnico, nakar je podal svoje misli glavni govornik g. Drago Gačnik. Sledili sta predstavitev predsednikov in podelitev priznanja sodelujočim organizacijam (Lipa Park, Bled, Slovenski park, Sava, Triglav, Društvo sv. Jožefa in župnija Sv. Gregorija Velikega). Predstavljeni so bili tudi častni generalni konzul Jože Slobodnik, predsednik VSKO Marjan Kolarič, producentka radia Glas kanadskih Slovencev Marija Jevnišek in glavni urednik Dare Kristan ter urednica Glasila kanadskih Slovencev Cvetka Kocjančič. Ob 20-letnici so bili deležni pozornosti trije koordinatorji: Frank Novak, Frank Gimpelj Jr. in Magda Razpotnik. Dan Demšar je prejel posebno

priznanje Slovenskega koordinacijskega odbora Niagara.

V drugem delu programa so se zvrstili nastopajoči: učenci slovenske šole Sava, moški zbor Bled, mlajša plesna skupina Soča, župnijski mešani zbor, plesna skupina Lipa park, recitatorka Marija Prilesnik, moški zbor Majolka, plesna skupina Triglav, pevci Slovenski park in starejša plesna skupina Soča. V dvorani pa so si obiskovalci ogledali razstavo Kanadskega slovenskega zgodovinskega društva.

V tretjem delu programa so se predstavili posebni gostje: Godba Slovenskih železnic, ki je pod vodstvom Francija Lipovška in s povezovalko programa Marijo Ahačič-Pollak izredno navdušila rojake.

Sledil je družabni del dneva. Otroci so sodelovali na tradicionalnih "Slovenski dan" olimpijskih igrah, odrasle pa je zabaval ansambel Murski val.

Dvajseti Slovenski dan, ki kroži med slovenskimi organizacijami na niagarskem polotoku, je bil deležen posebne pozornosti gostiteljev, zato gre članom Slovenskega parka zahvala in prizanje za odlično organizacijo prireditve.

Slovenski dan 2010 bo pri društvu Bled v Beamsvillu.

Slovenski dan 2009 na Slovenskem letovišču pri Boltonu

Anica Resnik

Nedelja 5. julija na Slovenskem letovišču je bila v znamenju Nedelje Slovencev po svetu, ki jo zadnja leta na prvo julijsko nedeljo praznujejo v domovini. Ocenjujejo, da živi izven domačih mej pol milijona Slovencev. Med temi so potomci prvih naseljencev v Združenih državah Amerike in Kanade izpred prve svetovne vojne 1914-18, iz časa svetovne gospodarske krize 1928-32 in tisoči Slovencev, ki so po koncu druge svetovne vojne 1945 bežali pred komunistično vojsko, da si rešijo življenje in pozneje v letih 1950 in 1960 mlajši slovenski izseljenci, ki jim domovina ni dajala dovolj kruha.

Slovenski dnevi so izraz naše narodne zavesti, krščanske vere in kulture ter prizadevanje naše narodne skupnosti za obstoj v kanadskem mozaiku.

Slovensko letovišče, naš poletni kraj blizu Toronto, je kmalu po ustanovitvi prve slovenske župnije in cerkve Marija Pomagaj leta 1954 postal zbirališče Slovencev iz Toronto, bližnjih krajev, prijateljev iz Združenih držav Amerike, Slovenije, Argentine, iz celega sveta. Letos mineva petdeset let od prvega Slovenskega dne, ki se je odvijal na mestu, kjer je danes športno igrišče. Mnoga leta se je Slovenskega dne udeleževalo približno 1000 ljudi, leta 1991 je nad 3000 rojakov praznovalo razglasitev nove slovenske države. Leta 1998 pa je na Slovenskem dnevu spet preko 2000 ljudi počastilo novega kardinala nadškofa Alojzija Ambrožiča. Skozi vseh teh petdeset let so mnogi duhovniki, na obisku iz Slovenije,

Amerike, Argentine in drugod, darovali sveto mašo za vse žive in umrle Slovence doma in po svetu.

Letošnje jubilejno praznovanje Slovenskega dne je ponovno organizirala slovenska skupnost: VSKO, SKS in Slovensko letovišče. Po maši, ki jo je spremljala Godba Slovenskih železnic s slovensko cerkveno glasbo, in po okusnem kositlu v dvorani smo se zbrali h kulturnemu programu na ploščadi ob Baragovem domu.

Val Končan

Val Končan je vodil program, ki se je začel s kanadsko in slovensko himno ob spremljavi Godbe Slovenskih železnic. Darko Medved je prebral govor Staneta Kranjca, ki je na IX. Vseslovenskem srečanju Slovencev

v DZ RS zastopal slovensko skupnost v Kanadi. Kot dolgoletni član in odbornik se je v angleščini zahvalil duhovnikom za nedeljske maše na letovišču vseh teh petdeset let, da tako ohranjamo versko tradicijo na tem domačem kraju izven domovine. Prizna, da v preteklosti nismo posvetili dovolj časa mladini in ji v jeziku, ki ga vsi razumemo, odkrivali bogastvo, lepoto slovenske kulture in tradicij. Ni še vse zamujeno. Poleti je Slovensko letovišče naša mala Slovenija. Športne prireditve družijo mladino in

ustvarjajo življenska prijateljstva.

V imenu mladine je spregovorila Nataša Milavec. Del programa je napolnila Godba Slovenskih železnic, ki ji je dirigiral Franci Lipovšek, napovedovalka pa je bila Bernarda Zarn.

Veleposlanik RS g. Tomaž Kunstelj - redni obiskovalec naših prireditev - je ob tej priliki čestital in se zahvalil Slovenskemu letovišču za petdesetletno delo za Slovence v Kanadi in društvu izročil priznanje Urada RS za Slovence v zamejstvu in po Svetu, ki ga je v imenu Slovenskega letovišča sprejel podpredsednik Marjan Smolej.

Hranilnica in posojilnica Slovenija je za letošnjega nagrajenca izbrala Cirila Sorška, ustanovitelja in dolgoletnega voditelja folklorne

skupine Nagelj, ki letos praznuje 50 let obstoja. Zdaj rastejo že mladi Nageljčki, ki jih vodita njegova hčerka Irena in Sabina Sečnik. Ti mladi plesalci so zaključili jubilejni program. Za ples pod večernim nebom in prosto zabavo je igral Spotlight orkester.

Naj še dolgo živi Slovenija in naša mala Slovenija v Kanadi.

Vsesloveski kulturni odbor

770 Brown's Line, Toronto, ON. M8W 3W2

Oglejte si našo spletno stran
www.theslovenian.com

Poslušajte Glas kanadskih Slovencev
vsako nedeljo ob 5h do 6h zvečer
v Torontu in okolici na valovni dolžini 100.7 FM,
drugod po svetu pa nas lahko slišite po Internetu
na spletni strani www.chinradio.com/fm1007.html

Dvomesečnik Glasilo kanadskih Slovencev pa lahko naročite pri
Franku Brence po telefonu: 416-281-6794 ali po e-mailu - frankbrence@rogers.com

Slovenian Day - Youth Speech

Written by Natasha Milavec

Natasha Milavec

Dober dan in dobrodošli. I am honoured to be speaking today on behalf of all Slovenian youth in Canada. Before I begin, I would like to extend a special welcome to the Ambassador of the Republic of Slovenia, the Honourable gospod Tomaž Kunstelj, the Honourary Consul General of the Republic of Slovenija, gospod Joe Slobodnik, and all members of the Canadian Slovenian community for your presence on this special day. Thank you for giving me this amazing opportunity. I would also like to thank gospod Stane Kranjc for preparing today's program.

We gather here today on this lovely afternoon for three reasons: the past, to celebrate the present, and to anticipate the future. Although, it is before our time, or for some, just a faint memory, the day Slovenia achieved independence bears significance to

the youth because it represents generations of Slovenians who suffered for our freedom. It gives me great pleasure to thank all Slovenians who brought their homeland with them when they moved to Canada. Your culture shines through in your unique punishments, which include hitting us with the same wooden spoon that you use to make golaž, but also in your example, which teaches us the value of a good education and hard work ethic. You form our identity.

The question now is, how can we maintain this identity? Now is the time to ask ourselves, how do I define myself as Slovenian? Do I speak and understand the language, can I make traditional Slovenian cuisine, or do I simply trace my roots back to Slovenia? Our answers will reveal which traditions we can pass on to future generation. Someone very wise once said, today is a gift, that is why it is called the present. I encourage all youth to go to Slovenian school, become a member of Slovenian dance groups and choirs, and to take advantage of the wonderful gifts so graciously provided for you. In addition, recognize the importance of spoken word; striking up a conversation with a relative will allow you to learn more about your family history, and yourself.

Many times in our society, we lose ourselves by admiring heroes that are not close to our hearts. It is crucial that we always look towards the everyday heroes that are the foundation of the Slovenian community. Many of these heroes are elderly, vulnerable, and found in the humblest of places: the

Church. We have a lot to learn from them. Completely immersed in their faith, they are outstanding teachers of patience and piety. As our society sadly drifts away from respect of life, I ask that we follow their example to cherish our faith. It is a present that keeps giving, so that all generations may be in constant celebration of the Eucharist.

As we anticipate what the future holds for us, I would like to share a stanza of the poem, Slovo od Mladosti, A Farewell to My Youth, written by the legendary France Prešeren.

*Ne zmisli, de dih prve sapce bode
odnesel to, kar misli so stvarile,
pozabi koj nesreč prestanih škode,
in ran, ki so se komej zacelile,
dokler, de smo brez dna polnili sode;
'zuče nas v starjih letih časov sile.
Zato, mladost! Po tvoji temni zarji
srce zdihvalo bo mi, Bog te obvarji!*

*They know not of the sudden storm that blows,
Dispelling phantom shapes that cannot last,
And all too soon forget misfortune's woes,
Forget the wounds once they are healed and past –
Until the changing years show how life flows
Into a vessel that is leaking fast.
Still, O my youth, dark through thy dawn may be,
My heart will ever cry, God be with thee!*

In this poem, France Prešeren is reminding us that it is honourable to remember pain and misfortune, because they are a part of history, which forms who we are. As the old adage goes, you don't know what you've got until it's gone. As the youth of today, the future is in our hands. We do not have to

be the generation that cannot enjoy štrudelj for dessert because we have not learned how to make it, or the generation that cannot communicate the language of their ancestors because it was lost in time.

France Prešeren said that "life flows into a vessel that is leaking fast," and as time passes, we will be the ones to pour the contents of that vessel into the minds of those who will follow in our footsteps. What will you pass on? What will we pass on? We have an opportunity to be the heroes in this community who will lead generations into the future. Our Slovenian traditions and values shine brightly like a flame, to guide us. Together, let us keep this flame alive.

Natasha was quite honoured and delighted to be this year's youth speaker. It seems that from the moment she was born she was involved in the Slovenian community. As a child, she was a member of the Slovenian girl scouts, which she continued into her later years. She is currently a member of the Slovenian Folk Dance Group Adria, a member of the choir Novi Rod, active in various aspects of the Church and a past Miss Oktoberfest (2006). She has attended Slovenska šola and went to Slovenia with the graduating class this past summer, where she was both able to improve her Slovenian as well as obtain a better understanding of the Slovenian Culture. Some of her hobbies include bike riding, running, swimming, reading, and hanging out at the farma. She currently attends Father John Redmond Catholic High, where she is involved in both athletic and academic aspects of the school. One of her most memorable experiences is climbing Mount Triglav last summer, as it was both physically rewarding and it allowed her to build stronger relationships. In the future, she hopes to pursue a career in the field of English literature.

Jubilejna turneja SFS Nagelj v Sloveniji

Milena Soršak

SFS Nagelj je za svojo 50. obletnico obstoja in nepretrganega delovanja ponovno obiskala Slovenijo.

Intenzivna priprava na turnejo se je začela že lansko jesen, saj je bilo treba v prvi vrsti poskrbeti za kvaliteten in dovršen program, v katerem bi v najkrajšem času prikazali raznolikost folklorne tradicije iz vse Slovenije. Folklorne plese iz Prekmurja, Bele Krajine, Dolenjske, Štajerske, Primorske, Gorenjske in ljubljanskega predmestja po zapisih Franceta in Tončke Maroltove so povezali v splete, katerim so dodali še zgoščen preplet plesov iz vseh naštetih pokrajin za nastope, kjer jim je bil čas skoro odmerjen.

Pri organizaciji turneje same se je kar nekajkrat zataknilo, saj je bilo treba nastope koordinirati z drugimi prireditvami, upoštevajoč datume in kraje, pri vsem tem pa ostati v mejah finančne zmogljivosti.

Poskrbeli so tudi za lično izdelano zloženko, ki jo je oblikovno uredil bivši

SFS Nagelj pred nastopom na Kresovanju v Domu sv. Jožefa v Celju

član skupine Milan Vinčec, v kateri je bila predstavljena skupina, njeno delo in pomen, program turneje ter nekaj osebnih citatov predstavnikov slovenske skupnosti, ki je bila na razpolago občinstvu na vseh predstavah.

Projekt so finančno podprli Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu s sodelovanjem Slovenske izseljenske matice, sponzorji lokalnih skupnosti v Kanadi in Sloveniji, SFS Nagelj iz svojih virov in člani skupine z lastnimi sredstvi.

22. junija se je skupina dvanajstih plesalcev odpravila na pot preko oceana. Na Brniku je plesalce v enotnih oblačilih z Nageljnovim emblemom pričakala predstavnica SIM-a gdč. Vesna Vukšinič s šopkom rož, potem pa so pot nadaljevali v Celje, v Dom sv. Jožefa, kjer so se nastanili do 2. julija. Družba lazaristov jim je dala na razpolago dva kombija, dva plesalca pa sta prevzela šofersko odgovornost in tako so bili ves čas turneje neodvisni od drugih prevoznikov.

Naslednji dan so že sodelovali na tradicionalnem Kresovanju, ki ga že več let organizira uprava Doma. Upravnik Doma, g. Planinšek je skupino predstavil s posebnim veseljem, saj je župnija Marija Pomagaj v Torontu, kjer ima skupina svoje središče, del njihove redovne skupnosti.

25. junija se je skupina

pridružila petdesetim abrahamovcem iz vse Slovenije na Polšniku nad Litijo, ki so na pobudo g. Jožeta Kosa rojstni dan svoje domovine povezali z osebnim praznikom in dobrodelno akcijo v korist polšniške cerkve z nabavo novih orgel. Po ceremonialu v cerkvi se je skupina predstavila z zgoščenim spletom. Med več kot 900 gosti je bil tudi nadškof g. Alojzij Uran, ki je skupini čestital k njenemu poslanstvu pri ohranjanju slovenske kulturne dediščine v zdomstvu in izročil pozdrave za rojake v Kanadi.

Naslednji dan so se odzvali prijaznemu povabiliu lastnikov Domačije Rus v Šentvidu pri Lukovici, ki je bila nekdaj poznana kot furmanska gostilna, danes pa je obnovljen objekt privlačna turistična gostinska točka, ki se obenem ponaša z razstavnimi prostori, v katerih so shranjeni razni dokumenti prvotnih lastnikov in nešteti predmeti, ki so jih uporabljali v vsakdanjem življenju. Potem pa še kratek skok v terme Snovik, kjer jih je prevzela lepota naravnega okolja.

V soboto, 27. junija so se odpravili v Moščance na Goričkem, kamor jih je povabila tamkajšnja folklorna skupina, ki je lansko leto gostovala v Torontu. Ga.

pred Gostilno Rus v Šentvidu pri Lukovici v spoznavnih majicah z Nageljnovim emblemom

V Moščancih v Prekmurju na folklornem festivalu "Peli in plesali so jih mati moja", ob strani ansambel Tine Rožanc

Marta Horvat, predsednica društva, je skrbno pripravila nadvse zanimiv in poučen program, v katerega so bili vključeni ogledi evangeličanske cerkve, ekološke kmetije, največjega gradu na Slovenskem, stare kmečke hiše iz prejšnjega stoletja, preurejene v muzej, in mлина na tri pogone. Višek srečanja pa je bil nastop na tradicionalni folklorni prireditvi z naslovom "Peli in plesali so jih mati moja", kjer so polega domače skupine nastopali še plesalci iz Srbije in Hrvaške. Ob slovesu so solze sreče potrjevale še bolj utrjena prijateljstva in skupne napore pri ohranjanju folklorne tradicije.

Naslednje dopoldne so bili prisrčno sprejeti v Domu krajanov v vasi Morje, sledil je turistično voden ogled mesta Maribor, potem pa so se povzpeli do gostišča Pri baronu na Planici, kjer so se okrepčali in naužili svežega gorskega zraka. Večerni nastop, v katerem sta sodelovali tudi folklorni skupini iz Hotinje vasi in Cirkovc, je potekal v Gradu Rače pri Mariboru. Organizacijo je ob pomoči tajnice ge. Marjetke Sonički

prevzel župan Branko Ledinek, ki je ob zaključku izrazil svoje zadovoljstvo z željo, da bi se taka srečanja nadaljevala tudi v bodoče.

Ker je bil za naslednji večer predviden le krajši nastop za oskrbovance Doma sv. Jožefa, ki tam preživljajo večer svojega življenja, so plesalci poldnevni prosti čas izkoristili za kopanje v Laških toplicah. Z ozirom na to, da večina plesalcev še ni videla Postojnske jame in da ni bilo nobenega časa za postanek v Ljubljani, pa tudi reporterka tednika Družine se je že lela srečati z njimi, so se odločili, da zadnji prosti dan izrabijo za obisk teh dveh krajev. Utrajeni od ogledov in vožnje so se na poti nazaj ustavili še na Trojanah, saj krofov, kot so trojanski, ne dobiš nikjer drugje.

Izreden doživljaj je bil nastop v DZ RS, kjer je 2. julija potekalo IX. Vseslovensko srečanje Slovencev iz zamejstva in po svetu. Vsak par je bil, kot povsod drugod, oblečen v drugo narodno nošo, zaplesali pa so preplet plesov iz šestih pokrajinskih predelov Slovenije in tako simbolično poudarili, da v Kanadi ohranjajo vseslovensko folklorno tradicijo. Nastopu sta prisostvovala minister Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš in predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu g. Miro Petek, katerima se je vodja in ustanovitelj folklorne skupine Nagelj Ciril Soršak zahvalil za vso pomoč in jima izročil plaketo v zahvalo in spomin na to srečanje. Pot se je nadaljevala preko Vipavskega Križa, kjer so se nastanili za zadnji del turneje pri bratih kapucinih, v Koper. Sodelovanje na Mednarodnem internacionalnem folklornem festivalu, ki ga že več let prireja Folklorno

Pri zajtrku pri bratih kapucinih v Vipavskem Križu

društvo VAL iz Pirana in se odvija v Piranu, Kopru, Izoli in Umagu, je bilo posebno doživetje. Skupina je nastopala v Kopru in Piranu, kjer se je oba večera zbrala več stoglav množica, prav gotovo velik uspeh za organizatorje, obenem pa dokaz, da so take prireditve zaželjene. Plesalci so bili zelo zadovoljni z vodenim ogledom sečoveljskih solin, ki ga je organiziral g. Borut Luša.

Nastop v Ljubljani, v soboto, 4. julija dopoldan, ki sta ga organizirala SIM in ZKD (Združenje kulturnih društev) je bil nepozaben kljub močni utrujenosti in obolenosti nekaterih plesalcev, zaradi česar je bil popoldanski nastop v Novi Gorici odpovedan. Nadvse svečan je bil pohod skupine, oblečene v narodne kostume šestih slovenskih pokrajin, ko je v sončnem dopoldnevu na ljubljanskih ulicah vabila mimidoče na prireditve »Pozdrav slovenskim izseljencem« na Dvornem trgu. Večkrat so se morali za trenutek ustaviti, da je ta ali oni občudovalec dogodek zabeležil na svojem fotoaparatu. Pred večglavo množico so ponosno še zadnjič zaplesali. Oblačila so bila ovlažena s potom, da so se jim lepila na kožo, saj je sonce pripekalo, kot da bi hotelo nadomestiti vse oblačne dni, a vzdržali so do konca in dali od sebe vse, kar so zmogli.

Pohod proti Dvornemu trgu v Ljubljani

Pozabili so na svoje težave in kratko noč in se, kot na vseh drugih nastopih, prepustili taktu glasbe, za katero so vseskozi odlično poskrbeli glasbeniki folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane.

Po končanem programu, v katerem sta sodelovali tudi folklorna skupina Slovenija iz Nemčije in pevski zbor iz Banja Luke, je bila odlična pogostitev v restavraciji Sokol, za kar gre iskrena zahvala organizatorjem. Tokrat so plesalci še zadnjič posedeli z glasbenimi spremjevalci, ki so nastope obogatili s pristnimi melodijami. Obojestransko veseli skupnih uspehov so v besedah podoživljali nepozabne spomine preteklih dni in pomislili na možnost še kakšnega sodelovanja. Vodji ansambla Klemenu Dovču je bila podeljena

Nastop v Državnem zboru

zlata značka skupine v spomin in zahvalo za tako odlično opravljeno delo.

Turneja je mimo. Da so člani sedanje skupine Nagelj videli toliko lepih krajev in srečali toliko prijaznih rojakov, je prav gotovo velika zasluga v tem, da je bil program varčno in kooperativno načrtovan, člani pa niso bili samo plesalci temveč tudi šoferji, likarji, čistilci, pa še kaj. Ostali so nepozabni spomini. Zavest plesalcev, da so morda zadnjič plesali v domovini svojih staršev in dedov, da so prinašali pozdrave sorojakov iz Kanade in s svojimi plesi dokazovali, da tudi v tujini bijejo srca, v katerih se pretaka slovenska kri, jim je dajala voljo in moč, da so svoje poslanstvo tako odlično speljali. Prepotovali so preko 2000 km in se predstavili več kot 2000 gledalcem. Na vseh nastopih jih je občinstvo nagrajevalo z močnim aplavzom, dokajšnjo pozornost pa jim je posvetil tudi slovenski medij, med drugimi tednik Družina, ki jim je 12. julija posvetila naslovno stran, mesečnik Moja Slovenija, ki je na naslovniči julijske številke objavil sliko para v prekmurski noši, na spletni strani ‘portala’ pa je poleg opisa turneje kar 42 posnetkov.

Iskrena hvala Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki so projekt tako velikodušno podprli, vsem koordinatorjem v krajih nastopov in vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način prispevali k uresničitvi in uspešni izpeljavi programa.

V soboto, 17. oktobra 2009 bo v slovenski dvorani na 739 Brown’s Line v Torontu v počastitev 50-letnice delovanja gala banket, na katerega ste vabljeni prav vsi, še posebno pa bivši plesalci in plesalke.

2009 VSKO Radio Picnic

By: Emma Margutsch

On Saturday, July 18th, 2009, Slovenski Park hosted the 2009 VSKO Radio Picnic. The morning started off very early with many people working hard in preparation for the day ahead. The kitchen staff started to cook, all of the barbequers got their barbeques ready and the roasters put the pigs on the spit and began to roast them.

At 2 o'clock, the taping of the radio show began. Many people surrounded the stage to not only watch the taping of the Radio show, but to watch in amazement, Helena Blagne, perform with passion, the songs throughout the show.

At around 4 o'clock, the Concert began. Helena Blagne opened the stage with some amazing performances including Reci Mi and Moj Mornarček. Following that, Toni Gašperič made the crowd laugh with his jokes. Next, Helena's band accompanying her, Slovenija 4 Ever, played a beautiful set of classic Slovenian songs that we all know and love.

Until about 7 o'clock, Helena, Toni, and Slovenija 4 Ever alternated in their performances. Later on, the raffle began. All of the prizes, including the grand prizes; a barbecue and a 37" HD TV were won. Congratulations to everyone who won, we hope you all enjoy your prizes. Thank you to all of the clubs, individuals, and associations that donated the prizes for our raffle.

After everything that went on earlier in the day, Helena and Slovenija 4 Ever played and sang together. We all danced the night away, had a few drinks and most

importantly had fun, and enjoyed each other's company.

Thank you to all that came and supported the VSKO Radio picnic at Slovenski Park. We as Slovenians have to stick together and support each other, and that is exactly what we did. A special thank you to Helena Blagne, Toni Gašperič, and Slovenija 4 Ever for taking the time to perform for all of us. And thank you to Dan Demšar and the rest of Slovenski Park for hosting the VSKO Radio picnic and to all of the wonderful people who worked that day.

We look forward to seeing you all next year at the 3rd annual VSKO Radio picnic. Keep your eyes and ears opened for next year's location. We hope to see you there!

30-letnica Lovskega vestnika

Cvetka Kocjančič

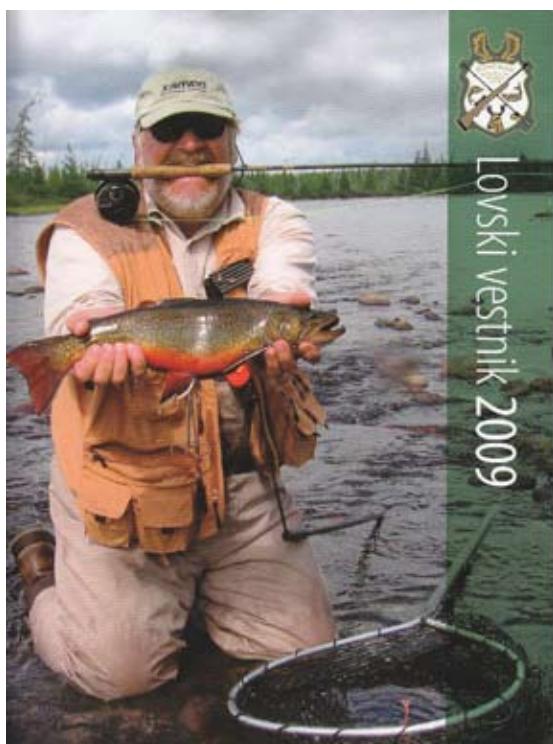
Slovensko lovsko in ribiško društvo iz Toronto je na svojem letovišču v Allistonu 12. julija praznovalo 30-letnico izdajanja Lovskega vestnika. Slovesnost, ki je sovpadala s prvim piknikom v letošnji sezoni in z nastopom slavne slovenske pevke Helene Blagne-Zaman, je privabila izredno veliko število obiskovalcev. Nekateri so prišli že bolj zgodaj, da so se lahko udeležili maše, ki jo je daroval župnik Tine Batič, in se okrepčali z okusnim kosilom.

Prvi del popoldanskega programa je bil posvečen praznovanju 30-letnice Lovskega vestnika. Navzoče, in še posebej častne goste, med katerimi so bili veleposlanik RS gospod Tomaž Kunstelj z družino, častni generalni konzul RS v Torontu gospod Jože Slobodnik s soprogo, Stane Kranjc, predstavnik kanadskih Slovencev v Svetu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Marjan Kolarič, predsednik VSKO, je najprej nagovoril predsednik društva Lojze Kocjančič, potem pa je program vodil Marjan Kolarič.

Kot tajnik Slovenskega lovskega in ribiškega društva je Marjan Kolarič najprej na kratko orisal pomen Lovskega vestnika v širši kanadski slovenski skupnosti. Zahvalil se je vsem preteklim urednikom - Cvetki Kocjančič, Tatjani Kavas-Gregorič, Davidu and Gregorju Lesar, Rudiju Miheliču, Dragotu Gregoriču, s hvaležnostjo se je spomnil pokojnih urednikov Jožeta Cveta, Janeza Weibla in še posebej Mirota Raka, ki je bil dolgoletni urednik in gonilna sila

pri pripravi Lovskega vestnika vse do svoje smrti leta 2006. Prav tako se je spomnil doprinoso Jožeta Mauka, ki je vse do svoje smrti kot fotograf sodeloval pri Lovskem vestniku, ter lani umrlega slikarja Jankota Čadeža, ki je s svojim slikarskim talentom in literarnimi prispevki sodeloval pri Vestniku od vsega začetka.

Še posebej se je zahvalil mladima urednicama Jeannie Štiglic in Nadi Kuri, ki nesebično žrtvujeta svoj čas in talent za to, da bi bil Lovski vestnik privlačen tudi za drugo generacijo. Zahvalo je izrazil tudi Milanu in Dorothy Vinčec, ki že dolgo let opravlja računalniško oblikovanje Vestnika, ter Franku Majzlju, ki je skeniral

vse dosedanje številke Vestnika, pa seveda vsem članom Slovenskega lovskega in ribiškega društva za njihovo podporo in prostovoljno delo, sponzorjem, ki s svojimi oglasi finančno omogočajo izdajanje Lovskega vestnika, vsem dopisnikom in slovenskim društvom v južnem Ontariu za njihovo podporo, pa tudi Uradu RS za Slovence po svetu za njihovo podporo letošnje številke Vestnika.

Veleposlanik RS g. Tomaž Kunstelj izroča priznanje Urada RS za Slovence po svetu urednici letosnjega Lovskega vestnika Nadi Kuri in predsedniku društva Lojzetu Kocjančiču

Veleposlanik RS gospod Tomaž Kunstelj je čestital Slovenskemu lovskemu in ribiškemu društvu ob tem jubileju ter mladima urednicama za tako lepo jubilejno številko Vestnika. Društvu je izročil priznanje Urada RS za Slovence po svetu, ki bo vsekakor pomembna spodbuda članom in mladima urednicama, da z izdajanjem Lovskega vestnika še dolgo nadaljujejo.

Letošnja jubilejna številka Lovskega vestnika, ki je bil ta dan prvič predstavljen in podarjen obiskovalcem tega piknika, je

izšla v nekoliko večjem obsegu in vsebuje poleg oglasnega dela 86 strani zanimivega branja o delovanju Slovenskega lovskega in ribiškega društva, o lovnu in življenju v naravi, o dogodivščinah na lovnu in o zanimivih kanadskih Slovencih.

Drugi del programa je predstavljal kratek nastop pevke Helene Blagne-Zaman in humorista Tonija Gašperiča, ki sta tudi pozneje poleg ostalih dveh muzikantov iz Slovenije - Aleš Čadež in Omer Ferenčak - zabavala goste do poznih večernih ur.

Organizatorji so lepo poskrbeli za hrano in pičačo, pa tudi za zabavo otrok. Najbolj pogumni so zaplavali tudi v bazenu, čeprav ta dan ni bilo vročine.

Na tem pikniku je bilo tudi tradicionalno tekmovanje v peki potic in drobnega peciva. Tudi letos so slovenske gospodinje pripravile kopico dobrat za oko in okus.

Humorist Toni Gašperič in pevka Helena Blagne-Zaman

Srečanje v Državnem zboru

Stane Kranjc

V Državnem zboru RS je bilo 2. julija 2009 IX. Vseslovensko srečanje Slovencev v zamejstvu in po svetu. Tema tega srečanja je bila (Pre)živeti integracijo ali asimilacijo. Na tem tradicionalnem srečanju so udeleženci izmenjali mnenja o integraciji kot procesu vključevanja v družbo novega okolja, ki dopušča ohranjanje slovenske kulture, ter o procesu asimilacije, ki tega ne dopušča. Udeležence so nagovorili predsednik DZ dr. Pavel Gantar, dr. Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, ter Miro Petek, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Dr. Gantar je v svojem nagovoru udeležencem med drugim dejal: »Vsi vi ste dokaz slovenske vztrajnosti, trme in želje po preživetju. Kljub dejству, da živite izven svoje matične domovine, negujete in krepite občutek slovenstva. Z ohranjanjem živosti slovenske kulturne samobitnosti ohranjate in krepite slovensko narodno zavest in narodno zavedanje. S prenašanjem slovenskega jezika, kulture, običajev in tradicije na mlajše generacije, nanje prenašate tudi ljubezen do lastnega slovenskega naroda in bogatite slovensko narodno identiteto, ki je v vseh pogledih nedvomno enakovredna identitetam drugih narodov, tako majhnih kot velikih.«

V kulturnem programu je nastopil Kvartet Hartmann'ce, Slovenska folklorna skupina Nagelj iz Kanade pa je ob glasbeni spremljavi Folklorne skupine Tine Rožanc predstavila splet slovenskih ljudskih plesov po zapisih Franceta Marolta.

Uvodne razprave so podali Tone Mizerit

(Živeti v dveh svetovih), David Bandelj (Živeti (iz)umirati med Slovenci v Italiji) in Janja Žitnik Serafin (Aktualizacija integracijskih konceptov Louisa Adamiča), potem pa so svoja opažanja predstavili še drugi govorci: Andrej Fink iz Argentine (Doseči integracijo), Rudi Pasic iz Italije (Preživeti integracijo ali asimilacijo z vidika Slovencev v Italiji), Stane Kranjc iz Kanade (Slovenci v multikulturnem življenju v Kanadi), Marjan Kolarič iz Kanade (Delovanje Vseslovenskega kulturnega odbora), Janko Male iz Avstrije (Preživeti asimilacijo in živeti integracijo), Zvone Strubelj iz Nemčije (Globalno in celotno Slovenci), Janez Stergar iz Slovenije (Prispevek zamejskih Slovencev k duhovnemu življenju matične Slovenije), Angelika Mlinar iz Avstrije (Živeti kot pripadnica slovenske narodne skupnosti na Koroškem), Miroslav Miha Piljusic iz Srbije (Priložnost in težave, s katerimi se srečujemo pri ohranjevanju slovenske kulturne dediščine in načina življenja v okolju bivanja v Srbiji), Samo Pahor iz Italije (Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal) ter Majda Sekli iz BIH (Izkušnja slovenskega

kulturnega društva Cankar v ohranjevanju slovenske dediščine v Sarajevu in širše.)

V drugem delu so razpravljali mag. Vladimir Smrtnik iz Avstrije (Integracija in regionalizacija v manjšinskem vprašanju), Milan Ribič iz ZDA (O integraciji Slovencev v ZDA: Pogled mladih na asimilacijo v ameriški družbi), Aleksandar Saša Novak (Stanje Slovencev v Sarajevu in širše v BIH v luči obstoja Slovencev), dr. Danijel Grafenauer iz Slovenije (Zamejski Slovenci: begunci in njihova družbena integracija v osrednji Sloveniji) dr. Edi Gobec iz ZDA z dopisnim referatom

(Kako preživeti integracijo in asimilacijo v ZDA), prof. Emilio Susič iz Italije (Proces integracije in tiha asimilacija), prof. Tomaž Pavšič iz Slovenije (Dvojezičnost – izzivi in možnosti), prof. Živa Gruden iz Italije (Lahko dvojezična šola zaustavi asimilacijo?), Dragica Motik iz Slovenije (Stičišče oddelkov dopolnilnega pouka slovenščine v Evropi in sobotnih šol na drugih celinah), mag. Martina Piko-Rustija iz Avstrije (Dvo- in večjezičnost v družini – izkušnja, možnosti, izzivi), ter Marko Filli iz Slovenije (Spremljanje programov RTV Slovenija v Evropi in drugod po svetu).

Slovenci v multikulturalnem življenju v Kanadi

Govor Staneta Kranjca v DZ

Stanet Kranjc

Spoštovani predsednik Državnega zbora Pavel Gantar, minister Boštjan Žekš, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, spoštovani častni gostje, drage Slovenke in Slovenci!

Komisiji Državnega zbora Republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu se iskreno zahvaljujem za vabilo na letosnje srečanje.

V čast mi je, da vas v svojem imenu in v imenu Slovencev v Kanadi lepo pozdravim in želim obilo uspeha na današnjem srečanju in v prihodnosti.

Veseli me, da je danes med nami tudi naš rojak Marjan Kolarč, predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora v južnem Ontariju. Ob tej priliki tudi lepo pozdravljam našo Folklorno skupino Nagelj, ki sedaj ob 50. obletnici svojega delovanja nastopa v Sloveniji in se nam bo med odmorom predstavila tukaj v Parlamentu. Ustanovitelju Cirilu Soršku, soprogi Mileni in vsem članom skupine se iskreno zahvaljujem, jim čestitam in želim še mnogo lepih nastopov

v prihodnosti. Hvaležen sem tudi Cvetki Kocjančič za njen prispevek "Asimilacija in integracija slovenskih priseljencev", ki je bil ob vstopu v parlamentarno dvorano na razpolago vsem prisotnim.

Kanadska slovenska skupnost lepo napreduje, vendar se tudi v Kanadi soočamo z vprašanji integracije in asimilacije.

Od leta 1970 ni praktično nobenega dotoka Slovencev iz domovine. Z odhodom v šole in na univerze se mladi ljudje spoznavajo in pridobivajo prijateljstvo s sošolci različnih narodnosti in govorijo v veliki večini angleško.

Kanada je lahko vzgled multikulturalnosti, kjer imajo vse narodnosti možnost oblikovati svojo kulturo in z njo obogatiti kanadski narod. Slovenske šole in Slovenska skupnost se zelo trudijo in priejajo številna slovenska srečanja, toda tudi ves ta trud in delo ni dovolj, da bi bodoči rodovi v Kanadi obdržali slovenski jezik, lahko pa obdržimo slovensko kulturo, tradicije in slovenske vrednote, če bomo mlade spodbujali in jih učili v jeziku, ki ga razumejo.

Kot ste slišali, je kolega Fink iz Argentine v svojem govoru dal primer Slovencev v Kanadi in predstavil Slovence v kanadski družbi kot *mixed salad* ali mešana solata. Dejal je, da bo mogoče o tem tudi nekaj spregovoril kolega iz Kanade. Moj odgovor je bil, da to ni nič hudega, saj v *mešani sadni solati* človek lahko vidi in spozna različne vrste sadja, toda Slovenci v Kanadi se zelo trudimo, da ne postanemo sadni sok.

V Kanadi je etnični izvor definiran kot narodna skupina prednikov, kateri oseba pripada. Vprašanje v CENSUS obrazcu se

glasí: Kateri etnični skupini so pripadali predniki te osebe? Na podlagi tega vprašanja Slovenci v Kanadi lahko nadaljujemo vpis slovenske narodnosti "SLOVENIANS" še mnogo let v prihodnosti, če bomo spodbujali, učili in seznanjali našo mladino s slovenskimi vrednotami in kulturo. Nujno je, da jih učimo v jeziku, ki ga razumejo.

V kanadskem ljudskem štetju se naša mladina ponosno vpisuje kot SLOVENIANS, čeprav velika večina ne govori slovensko. To je lep dokaz, da cenijo to, da so Slovenci in da spoštujejo slovensko kulturo in vrednote.

Razultati so zelo pozitivni, saj se je od leta 1991 do 2006 število registriranih Slovencev dvignilo od 8 na 36 tisoč. Največja zahvala za ta napredek gre naši mladini in njihovim staršem, ki jih spodbujajo.

Za napredek je nujno, da stopimo ven iz starega načina delovanja in uredimo učinkovitejši sistem komunikacije med nami v Kanadi in Slovenijo. Prepričan sem, da bo v medsebojnem sodelovanju, z novimi načini delovanja in pridobivanjem mladine, še posebno višje izobraženih Slovenk in Slovencev, slovenski narod v Kanadi živel še nešteto let v prihodnosti.

Rojakom v Kanadi, vam v Sloveniji, ter vsem, ki na kakršenkoli način pomagate pri delu za obstoj in krepitev slovenstva, se iskreno zahvaljujem in želim obilo uspeha v prihodnosti.

Moj današnji originalni prispevek sem nekoliko skrajšal, da lahko prepustim nekaj zame določenega časa kolegu Kolariču, da vam lahko tudi on spregovori in nekaj pove o aktivnostih Vseslovenskega kulturnega odbora.

Poročilo o IX. Vseslovenskem srečanju v DZ

Marjan Kolarič, Predsednik VSKO, Toronto, Kanada

Komisija DZ za Slovence po svetu in zamejstvu je v četrtek, 2. julija 2009 v veliki dvorani Državnega zbora pripravila IX. Vseslovensko srečanje, namenjeno Slovencem in njihovim potomcem, živečim izven meja Republike Slovenije, strokovnjakom in akademikom iz RS, ki se ukvarjajo s tematikami izseljenstva in zamejstva. Naslov to-letnega zbora je bil (PRE)ŽIVETI INTEGRACIJO ALI ASIMILACIJO.

Kot predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora, ki zastopa slovenska društva v južnem Ontariju, sem se tudi jaz udeležil tega srečanja.

Pred pozdravnimi nagovori, katere so imeli dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora RS, prof. dr. Boštjan Žekš, minister brez resorja za Slovence v zamejstvu in po svetu, in Miro Petek, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, je kratek kulturni program pripravil kvartet Hartmann'ce s Koroške. Sledile so uvodne razprave vabljenih govorcev: Toneta Mizerit, dr. Davida Bandelj in dr. Janje Žitnik Serafin.

Po kratkem odmoru je sledila glavna razprava, v kateri so zamejci in izseljenci spregovorili o svojih problemih in idejah.

Državni zbor RS - Ljubljana

Tudi jaz sem imel možnost, da sem predstavil navzočim, kakšno vlogo ima VSKO v slovenski skupnosti v Kanadi. Posebno sem poudaril, da bi bilo treba dosedanje zelo uspešno sodelovanje povečati in izboljšati in da bi bilo potrebno izvesti bolj precizno strategijo planiranja in kooperacije. Omenil sem, da je vloga in doprinos slovenske skupnosti pri odločitvah in delu ministrstva važna in potrebna. Moje predloge in mišljenja je isti dan objavila RTV Slovenija v večernem programu.

Poleg glavne tematike so se delegati na pobudo, ki jo je predstavil Franc Pukšič, poslanec v Državnem zboru RS, seznanili s predlogom, kako pospešiti delo in proces za postavitev poslanca za izseljence v samem parlamentu RS. Da bi se ta želja večine Slovencev po svetu uresničila, bi bile potrebne ustavne spremembe RS, je povedal poslanec Pukšič. Ta predlog ni bil vnaprej objavljen, zato razprave in vprašanja niso bila sprožena. Kako in na kakšen način naj bi ta poslanec deloval, pa bi bila morda zelo dobra tematika za naslednje X. srečanje Slovencev po svetu v parlamentu RS.

Srečanje v moji deželi

Stane Kranjc

Zaradi slabega vremena se je 4. julija 2009 osrednja prireditev Srečanje v moji deželi, ki ga vsako leto organizira SIM, namesto na Gradu Kromberk vršila v SNG v Novi Gorici. Med drugim so nastopile štiri izseljenske folklorne skupine in trije pevski zbori. Prireditev sta vodila in obenem na koncertu tudi nastopala Boris Kopitar in

Marija Ahačič-Pollak. Marija je zapela tudi njej priljubljene MURKE in za to pesem prejela glasen aplavz.

Nekaj pozdravnih besed sta povedala župan Mestne občine Nova Gorica Mirko Brulca in predsednik Združenja SIM Sergij Pelhan, osrednji nagovor pa je podal predsednik države dr. Danilo Türk. Prisotna sta bila tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu akademik Boštjan Žekš ter podpredsednik državnega zbora dr. Vasja Klavora. Člani Sveta Vlade RS za Slovence

po svetu in voditelji Slovenskih ustanov po svetu smo se na povabilo predsednika dr. Danila Türka z njim srečali in imeli priliko za prijeten pogovor.

Kar nekaj časa sem se s predsednikom pogovarjal. Zelo je bil zainteresiran o življenju Slovencev v Kanadi, o prihodnjem obisku naše kanadske generalne guvernerke v Sloveniji in o naslednjih zimskih Olimpijskih igrah v Kanadi. Vsem rojakom v Kanadi pošilja lepe pozdrave in želi vse dobro.

Umrl je Jože Časl CM

V 101. letu starosti je 7. julija v slovenskem starostnem domu Lipa v Torontu umrl duhovnik Jože Časl, ki je dolga leta deloval kot kaplan v obeh slovenskih župnijah v Torontu, zadnja leta življenja pa je preživeljal v Domu Lipa. Več o njegovem dolgem in zanimivem življenju smo poročali v lanskoletni septembrski številki, ko je slavil svojo častitljivo 100-letnico rojstva, in v aprilskejški številki leta 2007, ko je slavil 70-letnico mašništva.

V nedeljo, 12. julija so se v cerkvi Marije Brezmadežne od njega poslovili številni farani iz obeh slovenskih župnij v Torontu, ki so na ta način izrazili svoje spoštovanje in hvaležnost. Pogreba, ki je bil naslednjega dne, so se udeležili tudi številni montrealski Slovenci, saj je bil g. Časl ustanovitelj njihove župnije. Kaj jim je

pomenil, kaj je za njih storil in kako so ga cenili, je v svojem govoru povedala mlada Maria Rozina, ki ga osebno ni poznala, pozna pa sad njegovega dela v montrealski slovenski skupnosti. Mašo zadušnico je s sedmimi slovenskimi somaševalci daroval novi vizitator slovenskih lazaristov g. Pavle Novak. Njegovo truplo počiva na Assumption Cemetery v Mississaugi.

Mašniki: Tone Zrnec, John Nosan, Franc Letonja, Pavle Novak, Valentin Batič, Jože Plevnik in Toni Burja (izven slike Ivan Plazar)

Tone Želko - človek s številnimi talenti

Silva Plut

Osoyoos leži čisto na jugozahodu Britanske Kolumbije, v dolini Okanagan, nekaj kilometrov nad mejo z Združenimi državami. Njegova privlačnost je v nasadih sadja in grozja ter v jezeru, ki poleti privabi številne turiste, da tukaj preživijo svoje počitnice. Povprečna poletna temperatura teh krajev s polpuščavskim podnebjem je preko 30 stopinj Celzija, zato ni čudno, da so turisti, med njimi tudi slovenski rojaki, že od nekdaj prihajali sem kampirat, obenem pa so si nabavili sadja, ki so ga potem doma vlagali. Poleg turizma je bilo namreč sadjarstvo včasih tukajšnja glavna industrija, danes pa ga vinogradništvo že skoraj prerašča. Vina doline Okanagan polagoma pridobivajo na glasu in slovijo daleč naokrog.

V letih po prvi svetovni vojni je bila zemlja

Osoyoos, B. C.

doline Okanagan last vojnih veteranov. Med pionirji, ki so jo v devetnajstotridesetih letih od veteranov odkupili in jo začeli obdelovati, je bilo tudi nekaj Slovencev. Pripadniki narodnih manjšin so sadjarstvo razvili v

močno industrijo. Med najbolj vidnimi so bili to Nemci, Madžari in Portugalci, danes pa se sem vedno bolj naseljujejo Vzhodni Indijci.

Eden od Slovencev, ki so si tukaj ustvarili svoj dom, je Tone Želko. Dobila sem ga doma v njegovi dobro klimatizirani hišici sredi mesta Osoyoos. Hišo je zgradil pri svojih osemdesetih letih, kar pa ni nič nenevanega za tega moža mladostnega duha in poskočnega koraka; Tone se namreč loti marsikaterega novega izziva in ga pri tem leta prav nič ne ovirajo.

Moj sogovornik je včasih imel sadovnjak, z vinogradništvom pa se ni nikoli ukvarjal. Raje je gradil hiše, zraven pa razvijal mnoge hobije in z njimi krotil svoje nagnjenje po ustvarjanju. Danes najraje seže po čopiču ali pa po harmoniki, tej svoji dragi spremljevalki, s katero je skozi leta razveseljeval nešteta druženja in prepotoval mnoge kraje.

Ustavila sva se najprej pri njegovem otroštvu in mladosti. "Rojen sem bil leta 1924 v Suhorju, v Beli krajini," pripoveduje. "V družini je bila še sestra in dva brata, dvojčka. Eden od teh, Lojze, danes živi v Torontu. Bil sem sramežljiv, a radoveden otrok z bujno domišljijo. Po pripovedovanju staršev sem še pred tretjim letom starosti trikrat ušel morebitni hudi usodi. Komaj dveletnega me je ciganka zvabila iz vasi, pa me je pazljiva soseda rešila. Potem sem padel v lužo in se skoraj utopil, enkrat pozneje pa sem splezal na skedenj in tam čisto na robu zaspal - lahko bi bil padel na nasekana drva spodaj.... Kot vsi moji vrstniki sem s šestim letom začel hoditi na pašo in tako skozi vsa svoja šolska leta. Spomnim se, kako sem iz

potrebe po preživetju nabiral gobe, da sem si lahko kupil klobuk in čevlje.”

Tone se dobro spominja svojega starega očeta, ki mu je pripovedoval, kako je delal v ameriških zlatih rudnikih. Tako se je še kot otrok navdušil za odhod v Ameriko.

Posebno pa ga je zaznamoval obisk strica iz Amerike, ki mu je šestletnemu podaril orglice. “Orglic sem bil neskončno vesel, čeprav sem jih kmalu izgubil! A v meni so pustile željo po muziki. Stric mi je dal tudi pet dolarjev - še danes čutim duh tistega ameriškega bankovca - a kaj, ko pride takoj po stričevem odhodu k meni oče in pravi: ”Tonče, daj meni tiste dolarje!”

Glasbi se je začel vedno bolj posvečati. Ker je rad delal z lesom, si je pri dvanajstih letih prvo tamburico kar sam izdelal. Potem sta z očetom, ki je tudi igral na tamburico, hodila

zabavat na svatbe in razna praznovanja. Ko se je naučil še harmonike, je postal pravi muzikant, ki je s petjem in harmoniko, pa tudi z dovtipi in prerokovanjem poskrbel za veselo vzdušje vsake družbe.

Kot vsak njegov vrstnik je pri petnajstih, ko je že zmogel opravljati vsa dela na domačiji, moral vstopiti v svet odraslih. Temu hitremu

odraščanju je gotovo pripomogla tudi vojna, ki se je kmalu začela in ki je prinesla “samo žalostne posledice”, kot pravi Tone. Kot vsi, se je tudi on znašel ujet v njeno vihro.

Po vojni se je preživiljal z motorjem za žaganje drv in mlatenje pšenice, vadil pa se je tudi v mizarstvu. Kjerkoli je bilo treba muzikanta, je bila nepogrešljiva njegova harmonika. Ni pa bil zadovoljen z novo politično ureditvijo, ker je hotel v življenju “misliti s svojo glavo in nekaj ustvariti s svojimi rokami”.

Za pobeg čez mejo se je odločil s svojim prijateljem Martinom Pušičem, in se leta 1956 znašel v Avstriji. Takoj mu je padel v oči vidni napredek te dežele in vedel je, da je na pravi poti. Vedno so ga zanimale nove stvari, posebno ga je navduševala aviatika. Ko je še kot otrok prvič zagledal čudno brnečo dvokrilno prikazen na nebu in mu je oče povedal, da to ni ptica, pač pa letalo, je začel sanjati o tem, kako bo enkrat sam zgradil letalo. Pa je usoda hotela, da se je v življenju lotil druge vrste gradnje, z letalom pa pogosto kam potoval.

Potem, ko je leta 1957 z ladjo prispel v Halifax, je po dolgi vožnji skozi celo Kanado prispel v Osoyoos. “O tem mestu sem slišal pripovedovati še svojega strica, ki je delal v Montani. Nič lepega ni imel o njem povedati, češ da je to divja dežela Indijancev, kač in volkov. Mene pa je to še vse bolj zanimalo. Ko sem ga prvič zagledal, se mi je mesto v hipu priljubilo in rekel sem si: ‘Kako krasna je ta dežela!’ Martin Clemens me je prišel iskat na avtobusno postajo. Posrečen se mi je zdel, ker je bil v copatah. Potem, ko si je prižgal cigareto s tem, da je kresnil vžigalico kar po podplatu, sem se moral na glas smejati. ‘Ti se boš v Kanadi moral še

marsičesa naučiti', me je podučil.

In res se je v novi deželi naučil veliko novega. Najprej je z Matijo Golobičem ometaval hiše, kmalu pa začel to delati samostojno. Delo mu je šlo hitro od rok, kajti za učenje novih stvari je vedno imel prirojen čut. Čez dve leti je že kupil sadovnjak in si zgradil svojo prvo hišo, dom za svojo družino, ki si jo je kmalu ustvaril z ženo Mary, Belokrajnko iz Sedinje vasi. Rodila sta se jima dva otroka, Kathy in Gordon, in družinsko življenje se je začelo prepletati z mnogimi dejavnostmi, ki se jim je začel posvečati.

O tem, kako so Slovenci reagirali na muzikanta v svoji sredi, takole pripoveduje: "Ko me je Joe Makse slišal zaigrati na harmoniko, je vzklknil: 'Zdaj pa bomo v Osoyoosu lahko peli *in plesali!*' (Joe Makse je namreč prišel s svojo družino iz Kirkland Lakea, kjer je bil zborovodja, v Osoyoosu pa je rojake rad navduševal za petje.)

Tone je tako postal organizator piknikov in zabav med Slovenci. S svojo harmoniko je poskrbel, da je bilo veselja vedno na pretek. "Poletne piknike smo organizirali na Nine Mile Creeku in na našem vrtu ob jezeru, pa tudi na Clemensevi farmi", se spominja Tone. "Obvezno sem pekel jagnjeta ali prašička na svojem ražnju na električni pogon. Imeli smo tudi športna tekmovanja, zabavne igre, pa tudi petje in ples."

Povprašala sem ga o številu Slovencev v dolini Okanagan. "Ko sem prišel v Osoyoos leta 1957, je tu živilo okoli 14 slovenskih družin. Skupaj s Hrvati nas je bilo okoli 20 družin, ki so se večkrat družile. V poznejših letih je v Osoyoosu živilo do 25 slovenskih družin. Ko je leta 1976 v Kelowni gostoval Ansambel Otavija Brajka, smo se začeli

Slovenci doline Okanagan bolje povezovati. Ignac Konte je leta 1980 ustanovil Slovensko društvo Okanagan in leta 1986 sem tudi sam postal njegov predsednik."

Tone se veliko posveča prostovoljnemu delu in prizna, da mu je najbolj v veselje, če more kaj storiti za druge. Pravi, da je kljub upokojitvi danes bolj zaposlen kot kdajkoli. Svojo harmoniko redno igra po starostnih domovih in bolnicah. Malone je vsako leto 1. julija vključen v parado, ko se praznuje Osoyoos Cherry Festival, pred nekaj leti pa je dvakrat organiziral Talent Show skupaj

Tone Želko s soprogo Marijo

s harmonikarskim tekmovanjem. Bil je tudi predsednik dobrodelne organizacije Elks in član Knights of Columbus, danes pa je aktiven v centru za starejše občane, Seniors' Centre. Sicer pa vedno kaj novega iznajde. Njegov raženj, na katerem se lahko peče prašiček, piščanec, krompir ali riba, in v katerem daš lahko meso tudi v dim, je res nekaj posebnega. Že od nekdaj ga veseli tudi slikanje. Pokazal mi je vrsto slik s slovenskimi in kanadskimi motivi

in povedal, kako je pred leti pomagal pri projektu slikanja stenske slike za mestni muzej.

Projekt, ki si ga je zadal za to leto, je v verzih opisati življenja nekaterih Slovencev, ki so živelji oziroma živijo v dolini Okanagan. V ta namen je že zbral obširen zalogaj podatkov. V spomin in zahvalo slovenskim pionirjem, ki so prvi prišli v te kraje, je zgradil spomenik na bregu jezera Osoyoos in na njem upodobil Triglav. Pa to še ni vse. Tone je v izredno dobri telesni kondiciji. Je predan kegljač; pohvali se lahko s pokalom s provincialnega tekmovanja svojega moštva, ki se bo letos pomerilo na tekmovanju v Vancouveru. Tekmuje pa tudi na harmonikarskih turnirjih v Kimberlyju, od koder je prinesel že dvanajst medalj, pa še dve iz Kalifornije.

Tone Želko je človek, ki ga življenjski viharji ne spravijo s tira. Vedno nekaj ustvarja in s to dejavnostjo ohranja svoj tako značilni pozitivni nazor in vedri značaj. Vprašala sem ga, kaj bi spremenil, če bi bil še enkrat mlad. "V vsem bi se hotel še bolj izpopolniti," pravi z nasmehom. Pa izgleda, da ima pri svojih petinosemdesetih letih, ki jih bo letos praznoval, še veliko načrtov. Hvaležen je predvsem svoji življenjski sopotnici za vse, kar je v življenu dosegel: "Moja draga žena Mary mi vedno stoji ob strani in me podpira v dobrem in v slabem." Njuna skupna življenjska pot, obogatena s šestimi vnuki, ki so jima v veselje in ponos, bo naslednje leto kronana z zlatim jubilejem. Želimo jima vse najboljše, Tonetu pa kličemo še na mnoga leta ob njegovem osebnem prazniku!

Slovenski dan – praznik slovenske besede in kulture

Martin Polanič

Po kotanjah, ki jih je dopoldansko deževje napolnilo z mlakužami, nakodranimi od rahlega vetra, se je kakor v polomljenem zrcalu ogledovalo sivo nebo z nizko visečimi oblaki, ki so s svojim vodenim tovorom obetali pokvariti nedeljski popoldan in nekoliko ponagajati organizatorjem letošnjega Slovenskega dneva. Kljub temu, da so vremenarji napovedovali veliko možnost ploh, so že v dopoldanskih urah po stranski, z gramozom posuti cesti, ki pelje mimo stare pohabljene vrbe in čez betonski mostiček v **"Slovenski park"** prihajala posamič ali v kratkih kolonah vozila. S počasno vožnjo, izogibajoč se kalnih mlak, so takoj za vhodom, okrašenim s slovensko in kanadsko zastavo, polnila parkirni prostor na obeh straneh cestišča.

Zgodnji prišleki so si najprej po izstopu nekoliko zrahljali ude, nato pa se zaskrbljeno zazrli v sivino nad seboj in ugotavliali, kaj bo v popoldanskih urah prineslo temno oblačno nebo. Potem, kakor je že navada, so se v gručah napotili čez mostiček, ki deli majhno jezerce v dva dela, naprej čez brv na drugo stran potočka, obraselga z drevjem in grmovjem, na lepo urejeno zemljišče, naseljeno s počitniškimi prikolicami in okrašeno z lično obdelanimi gredicami, polnimi cvetja, se tu in tam ustavili, da bi se pozdravili z morebitnimi znanci, potem pa se napotili proti kapelici do konca steze (Slovenian Lane), v kateri ob času piknikov bronasti glas zvona vabi k službi božji.

Med dvorano in jezercem so se obiskovalci pod velikimi razpetimi šotori

kaj malo brigali za deževje ali morebitno sončno pripeko. Po plitvini pa so kriče in neutrudno čofotali otroci, iskajoč ploščato kamenje, primerno za metanje "babic", ter med seboj tekmovali, katerega kamenček bo večkrat odskočil od vodne gladine.

V dokaz, da so organizatorji letošnjega Slovenskega dneva mislili na vse možne podrobnosti, je pričala tudi ekipaurgence, ki je imela svoj prostor ob "Balin placu". Pogled nanjo bi v človeku vzbudil hudomušno besedilo narodne pesmice - še iz starih časov:

**Oj vinček, hoj, hoj!
Bod' dober z menoj,
nikar me ne vrzi
pod mizo nocoj!**

V prvem delu, takoj po otvoritvi, je Godba Slovenskih železnic zaigrala kanadsko in slovensko himno. Potem so se zvrstili pozdravni nagovori, predstavitev predstavnikov sodelujočih slovenskih društev in podelitev priznanj, nato pa še izročitev zastave S.K.O.N. (Slovenski koordinacijski odbor Niagara) - gostitelju naslednjega Slovenskega dneva v letu 2010.

V drugem, kulturnem delu programa, so nastopile kulturne skupine posameznih sodelujočih društev.

V tretjem delu pa je ponovno nastopila s koncertom izbranih slovenskih skladb in melodij **Godba Slovenskih železnic** pod vodstvom dirigenta (kapelnika) Francije Lipovška, ki je bila ta dan vsekakor osrednja atrakcija dneva.

Ob poslušanju koncerta je poleg lepote slovenskih melodij predvsem izžarevala moč, energija in trmasta vztrajnost majhnega

naroda. Plavajoči glasovi glasbe so zapolnjevali praznino med gozdčki cipres in borovcem in naprej čez ravnino in polja, se prebijali med ropotom tovornjakov in avtomobilov na drugo stran avtoceste, nato pa se izgubljali nekje daleč v neizmernem prostoru južnega Ontaria. Med izvajanjem se je tu in tam s svojimi lesenimi kladivci, v primerem času, oglasil tudi pristni klopotec - simbol slovenskih vinogradov. Že proti koncu programa pa je na prizorišče priplesal še kurent iz prostranih ptujskih polj, obdan s kraguljčki, ki so glasno pozvanjali.

V dvorani je **Kanadsko slovensko zgodovinsko društvo** predstavilo svoje zbirateljsko delo in delno razstavo bogatega zgodovinskega arhiva slovenskih priseljencev.

Naš priljubljeni ansambel **Murski val** je prevzel vodstvo četrtega in zadnjega dela programa. S poskočnimi plesnimi melodijami je številne goste vrtel, znojil in utrujal vse do poznga večera.

Zahvala in uspeh letošnjega Slovenskega dneva pa gre - poleg številnim gostom - predvsem trdemu in neutrudnemu delu skromnih članov in obeh odborov Parka. Pri obnovi dvorane, pri urejanju okolice in pri načrtovanju mnogih podrobnosti, ki naj se zdijo še tako neznatne, vendar so neizogibno potrebne in pomembne za popolni uspeh, kakršnega smo doživeli 28. junija letos, je bilo potrebno žrtvovati številne ure in dneve!

Na kraju krajev je tudi nebo, ki je v dopoldanskih urah grozilo in izlilo nekaj mokrote, počakalo in s sončnimi žarki, ki jih je od časa do časa poslalo skozi raztrgane oblake, polepšalo letošnji Slovenski dan.

Living Among the Inuit

s. Dorica Sever

April 1, 1999 marked an important event in the history of the Canadian Arctic Inuit. After a long and arduous gestation, Nanavut was born. It has already been 10 years, but considering the challenge of building a Government from the ground up, it has only been 10 years.

There have been triumphs in Nanavut's short history. The first class of Inuit lawyers has graduated. There are now senior accountants and high-level bureaucrats that were born and grew up in the territory, and the middle class is expanding. But there has also been much tragedy: politicians landing in jail, a poor public health system, unsolved social problems and a crushing shortage of adequate housing, lack of infrastructure, great isolation.

Has the economy, the business climate and life in general really improved in the Arctic since Nanavut parted way with Northwest Territories 10 years ago? The latest available data in "Economic Outlook" show that for the most part, health and social

Letni kamp

conditions in Nanavut have improved only slightly since 1999, if at all.

Developing the mining industry is one of Nanavut's best bets for creating a thriving economy. There are diamond, gold and iron mines and 48 active uranium-exploration projects. I am writing about these facts because of the mentality change we can find in the communities affected by mining. More than 80 per cent of mine-worker family members agreed strongly in the last survey that having somebody working at the mine increased their desire to pursue training opportunities and formation and made them realize the importance of education. Critics worry about the social problems a fast influx of money can bring to isolated communities. The importance of education is related to having a future. People are not informed and educated and if you don't know anything, you're not going to ask questions...

If we take a look at Nanavut today, there are many indications that the social fabric of our communities is crumbling, that the problems people are facing as individuals, as families and as a community are becoming too large and are beginning to overwhelm them. Many young people are being communicated clearly and loud enough to be heard by youth. Many young people are choosing to give up, to escape their problems... Elders are helpless, blaming changing times, TV, Rock Music, Government and being exposed to many different cultures ... and settling back and expecting someone else, the nurse, the social worker, the Government to do things

Misijonska cerkev

for them. There is a belief that money could fix things, that projects, workshops could fix things. That is looking outward for solutions, rather than looking inward to their own basic Inuit knowledge and understanding. The greatest mistake was made when the Elders gave up, thinking outside professionals would know what to do, so they gave away their task, their role, their leadership to people who would only come and go, and assumed these people would carry the burden of their many problems. The older generation today is not able to provide teaching, knowledge and leadership to the young generation. The lack of this knowledge and support from the elders is one of the reasons why many are so helpless and without direction. There is so much need for attention, guidance and hope.

Getting to know this context and the people was the basis of my missionary engagement. It was a challenging time, a time of personal and spiritual growth, a life full of meaning and rich in experiences of solidarity. I was called to be a loving presence among them, welcoming, forming,

counselling, and collaborating with other agencies and the Anglican Church. They gave me an Inuit name, "Ungasijaluk" which means "The one coming from afar". Yes, I came from far away ... from the First World to Their World Their world became my world. I am grateful to my community in Winnipeg, to the sisters of the Province and to Superior General for enriching me with this new dimension of my life.

s. Dorica Sever z inuitskima otrokom

Misijonarka s. Dorica Sever bo po 38. letih redovnega življenja in 10. letih delovanja med Inuiti na kanadskem severu prvič napočila sobotno leto, ki ga bo preživel v Albuquerque, New Mexico od avgusta letos do avgusta 2010, potem pa bo odšla na drugi misijon, kjer jo ponovno čaka veliko dela med kanadskimi Inuiti.

Slovenski dom - Občni zbor 2009

Oscar Koren

V nedeljo, 26 aprila je imel Slovenki Dom svoj letni občni zbor. Malo po tretji urje predsednik pozdravil vse navzoče in odprl občni zbor. Po molitvi smo se spomnili z eno-minutnim molkom naših preminulih članov dr. Petra Klopčiča in inženirja Jožeta Škulja. Nato je Nada Mušič prečitala zapisnik, temu pa je sledila volitev volilnega odbora, v katerega so bili izvoljeni: Tone Seljak, Štefan Bohnec in Frank Leben. Sledila so poročila predsednika, podpredsednice, tajnice in blagajnika. Po vsakem poročilu so imeli člani priliko podati svoja mnenja in zastaviti vprašanja. Po poročilih je stari odbor odstopil, nakar so člani izvolili nov odbor. Za leto 2009-2010 so bili izvoljeni: Oscar Koren (predsednik), Majda Resnik (podpredsednica), Nora Burnett (tajnica), Robert Frankovič (blagajnik), Frank Gormek (odbornik), Margaret Adamič (odbornica), Frank Adamič (odbornik), Randy Dresar (odbornik), Janez Smrekar (odbornik), Mark Dresar (odbornik), Amanda Stefanik (odbornica), Peter Gormek (odbornik). V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Tone Seljak, Stan Sajnovič, Matija Sedej.

Po volitvah smo nazdravili s kozarčkom vina in pokušali slovenske specialitete. Posebna zahvala gre Randyju in Janezu, ki sta spekla enkraten jabolčni štrudelj. Nadaljevali smo tudi z razgovorom o naših željah po novem slovenskem kulturnem domu v Toronto, ki bi združeval vse Slovence in nam nudil prostor za naše kulturne dejavnosti.

Poročilo predsednika Oskarja Korena, podano na občnem zboru

Dragi člani in članice Slovenskega doma!

V imenu upravnega odbora z veseljem poročam o napredku Društva Slovenski dom v letu 2008. V tem letu smo imeli živahan in pester program, pa tudi nekaj žalosti. Izgubili smo dva ugledna člana Slovenskega doma. Gospod Jože Škulj nas je zapustil 28. oktobra pri starosti 71 let, dr. Peter Klopčič pa 9. decembra v 83. letu starosti. Obema smo poslali venec in sožalje družinama v imenu Slovenskega doma. Spremljali smo ju na njuni zadnji poti. Naj počivata v miru!

V preteklem letu je odbor vložil veliko ur prostovoljnega dela za Slovenski dom. Poleg rednih sej je odbor organiziral več kulturnih in društvenih prireditev.

-V začetku februarja smo skupaj s Slovensko šolo in z odborom Doma Lipa organizirali obisk in razgovor med študenti iz Slovenske šole in Slovenci, ki stanujejo v Domu Lipa.

-V začetku maja smo organizirali Environmental Day skupaj s Slovensko telovadno zvezo (STZ) in posadili nekaj čez 500 hrastov (red oaks).

-V začetku julija smo organizirali kulturno razstavo za Slovenski dan in razstavili različne predmete iz Slovenije. Hvala vsem, ki ste posodili te predmete za razstavo.

-Nadaljevali smo z zbiranjem knjig slovenskih pisateljev v Kanadi, da ohranimo našo kulturno dediščino. Če kdo želi pomagati pri zbiranju knjig, se priporočamo.

-Prenovili smo tudi našo spletno stran

www.slovenskidom.com. Poglejte si jo.

-V začetku decembra smo imeli božični banket v dvorani Marije Pomagaj na Manning Ave. Med gosti, ki jih je bilo okoli 200, so bili člani in članice Slovenskega doma, kakor tudi predstavniki drugih slovenskih organizacij. Igral je orkester Matije Lebarja. Kulturni program je vodila Majda Resnik in se je začel z nastopom gospe Bernarde Čemas, ki je predstavila svojo pesem "Slovenski dom na Pape". Zatem je nastopil pevski zbor "Naša pesem". Priznanje Slovenskega doma za izredno prostovoljno delo pri Slovenskem domu je dobila Majda Resnik. Štipendijo Slovenskega doma je dobila Annemarie Muhic. Priznanje za dosežek diplome na York univerzi je dobil Randy Dresar. Nagrada za najboljšo izvirno pesem je dobila Bernarda Čemas. Finančno nagrado sta dobila Dom Lipa in Slovenska šola. Kot vsako leto je bil tudi letošnji dohodek banketa in srečolova namenjen podpori Doma Lipa, Slovenski šoli in štipendijam za slovenske študente. Zahvaljujemo se vsem, ki ste prišli na banket in s tem podprli slovensko kulturo in slovensko skupnost. Še posebna hvala našim sponzorjem in vsem, ki ste nudili pomoč, da je banket tako lepo uspel.

Letos zopet planiramo več kulturnih prireditev in aktivnosti in vas prisrčno vabimo, da se udeležite teh prireditev in s tem podprete medsebojno povezovanje in ohranitev naše kulturne identitete. Če imate kakšne ideje za bodoče prireditve, vas prosimo, da jih predstavite odboru.

Velika dvorana na Pape Ave je v najemu Grkov, ki vestno plačujejo najemnino. V mali dvorani imamo redne sestanke odbora in pa našo pisarno. V prejšnjem letu smo

prenovili moško stranišče in v tem letu žensko stranišče, tako da je Slovenski dom v dobrem stanju.

Tudi letos smo debatirali, kako naj se usmerimo v prihodnost. Ustanovili smo "Building Fund", ki bo služil našim željam po novem slovenskem domu. Rabimo več članov, zato prosimo vse sedanje člane, da vključite svoje potomce in prijatelje v Slovenski dom, ker to je naša bodočnost.

Preden zaključim, bi se rad zahvalil vsem članom in odbornikom za sodelovanje in podporo. Bodimo ponosni, da smo Slovenci in da imamo Slovenski dom, ki nas povezuje in nudi priliko, da ohranimo našo kulturno skupnost.

Župnik Ivan Plazar poškodovan v prometni nesreči

V prometni nesreči, ki se je zgodila 22. aprila 2009 v Torontu, se je huje poškodoval g. Ivan Plazar, župnik pri Marija Pomagaj v Torontu. Z njim v avtomobilu je bila tudi njegova sestra Marija iz Slovenije, ki je bila lažje ranjena. Težavam izrabljenega kolka se je tako pridružila poškodba medenice in vretenca pri vratu. Po nekaj tedenskem zdravljenju v bolnišnici in potem v Zavodu za rehabilitacijo okrevanje nadaljuje v Domu Lipa, kjer mu nudijo oskrbo in potrebno terapijo. Od nesreče naprej mašujejo na župniji duhovniki župnije 'Brezmadežna čudodelne svetinje'.

Želimo mu čimhitrejše okrevanje.

Windsor Slovenian Cultural Club ZVON turns 40

John Bernik

In reading the Glasilo, one would notice that many Slovenian clubs and organizations have celebrated or are about to celebrate milestone anniversaries this year. Such is also the case with the Windsor Slovenian Cultural Club ZVON. The most southerly Slovenian club in Canada, that currently has about 125 members, is the third such club in a line of Slovenian clubs in the Windsor area that date back to 1928.

The Windsor Slovenian Cultural Club ZVON was formed in December of 1969 and was incorporated in February of 1970. It replaced clubs that date back to 1928. For 82 two years, Slovenians in Windsor have been a part of some social and cultural club. Since its inception, the club has seen many changes—many of the original members that are still living are in their mid to late 80's, while others are in their early retirement years. This past year the club has updated its by-laws, held several functions and looks forward to closing out its 40th anniversary on a high note.

When the club comes to its year-end in October, it will have hosted 10 functions for its members. This has amounted to a major undertaking for a club that has an aging membership and very few new and younger members. Having gone through a lean period of few functions for a number of years, along with some apathy when it came to getting people to serve on the board of directors, the club has managed to re-tool and redefine itself. The number of people attending functions has improved and there is a new feel to the club. With a new and younger board, the club has been trying to put the club back in the minds of

its members and friends. Besides hosting more functions, the club is now publishing a quarterly newsletter to keep members and friends informed about the club, by both reviewing past events and advertising future events. It is also planning the creation of a web page.

Among the events held this past year, the club hosted a Miklavževanje on Sunday, December 14th, following the Christmas mission held at St. Francis of Assisi Croation Church. The mission was led by Father Plazar and took place on Saturday, December 13th and Sunday, December 14th. Many members and friends came to the luncheon following Mass on Sunday. The event was especially important to all the children that received gifts from Miklavž. In mid-November, the club held its Martinovanje dinner dance that featured the music of Murski Val. In February the club had its Masquerade Dinner Dance and once again were entertained by Murski Val.

In April, the club hosted a gala 40th anniversary dinner dance. This sit down dinner included prime rib with all the fixings. The anniversary dinner dance also included a dance presentation by the club's own Planika dance group, a youtube presentation highlighting many of the regions of Slovenia, along with dancing to the Matt Lebar ensemble.

In May, the club hosted its traditional Mother's Day luncheon. As has been the norm for many years now, children put on a special program for their mothers.

June saw the club entered in the Carrousel of Nations Festival by hosting the Slovenian Village. During the two-day festival, visitors to the club were entertained by performances

of the Planika dance group. They also had a chance to try out traditional Slovenian cuisine, especially apple strudel prepared the old fashion way by our talented volunteers. As one would expect, all the strudel sold out over the two days.

Canada Day was truly a special day for the club. Besides having an entry in the parade, the club made arrangements for inclusion of the Slovenian Railways Wind Orchestra and Marching Band. Slovenians in attendance were truly proud of this band's inclusion in the parade. Some carried Canadian flags and others also carried Slovenian Flags. The band made its mark by being included in the parade's advanced advertising on CBC radio and its inclusion in the Windsor Star's follow up article about the parade. Following the Canada Day Parade, the band, after changing into street clothes, came to the Slovenian Hall for lunch and also put on two mini concerts for the members and friends of the club that attended the luncheon and reception. The club was very happy to host this fine orchestra.

In July, the club holds its annual picnic at the hall and its grounds. For the second year in a row, those present were entertained by the Matt Lebar ensemble and were treated to Memphis style, slow cooked pork back ribs and chicken prepared in smoker units.

The final event of the current year will see

the club hosting its Vinska Trgatev. Musical entertainment for this event will be provided by Spotlight Orchestra.

The club's folk dance group, Planika has also seen a busy year. Besides performing at the Carrousel of Nations Festival, the gala 40th anniversary dinner dance, the group has performed at other local events in the Windsor area. The group will help the Triglav club in London celebrate its 50th anniversary.

The club has also hosted consular visits by Mr. Boris Jelovšek of the Slovenian Embassy in Ottawa.

Although no one can say what the future holds for the club, if this year's renewed enthusiasm is any indication, then perhaps this will carry forward into the immediate future. To all those that attended functions and or volunteered to work at some point this past year, there is only one sentiment to convey—thank you for making the 40th anniversary year a success!

Folk dance group Planika

A Canada Day to Remember and be Proud of as Slovenians

John Bernik

Most Canada Days are reserved for celebrating our country's national birthday. Some people use Canada Day as a day to soak up the first full weekend of the summer, get the bbq out for dinner, go to the beach or just hang out at home. Others join in the celebration by taking part in or attending Canada Day festivities, such as the Canada Day Parade. This year's Canada Day parade in Windsor had something just a bit different—it included the Slovenian

*Canada Day parade with
Slovenian Railway's Wind Orchestra*

Railways Wind Orchestra and Marching Band. Godba Slovenskih železnic from Zidani Most, this very talented group of musicians, dressed in their dark blue marching attire thoroughly were the hit of this year's Canada Day parade in Windsor. They played popular marching band music combined with big band arrangements of some of Avsenik's finest polkas. The latter saw people dancing along the parade route to these tunes. Their instrumentation was best

described as being very precise in its musical interpretation. Slovenians in attendance were truly proud of this band's inclusion in the parade. Some carried Canadian flags and others also carried Slovenian Flags.

Following the Canada Day Parade, the band, after changing into street clothes, came to the Slovenian Hall for lunch and also put on two mini concerts for the members and friends of the club that attended the luncheon and reception. The first mini concert took

place just as the band arrived from their hotel and took place in the hall. The sound of about 50 musicians playing in the hall almost blew the roof off the place. Later in the afternoon, the band put on a second concert, this time in the side yard. The sound outside was also very impressive and had the neighbours around the club looking on. Following the second mini concert, members of the band went back into the hall and brought out a couple of accordions to have a polka jam session. Members of the band seamlessly joined in at various

junctures and played popular Slovene tunes that had people joining in on the dance floor. This low keyed function was truly a great cultural event, highlighting the talents of this outstanding group of musicians and allowing club members and friends a very casual and friendly way to spend a Canada Day afternoon. It is not very often that an opportunity of this sort happens for both the people of Windsor and especially for the members and friends of the club. Bravo!

Novice

Toronto Star o Ljubljani - Dnevnik Toronto Star je v soboto, 8. avgusta v svoji turistični prilogi objavil zanimiv dve strani dolg članek o Ljubljani. V njem je govora o turistični privlačnosti Ljubljane, o arhitektonskih posebnostih, posebno Zmajskem mostu in Tromostovju, pa o Prešernovem trgu, o tržnici, ki je, kot pravi avtor članka, desetkrat večja od tržnice St. Lawrence Market v Torontu, o kulinaričnih posebnostih in možnostih, da se to mesto razvije v pomembno evropsko turistično točko, saj pisec članka ugotavlja, da ta »majhna prestolnica ponuja veliko zanimivosti«.

Magistrska naloga o kanadskih Slovencih – Kanadski Slovenci smo bili predmet raziskave magistrske naloge Slovenstvo v Kanadi in njihova imigracija, ki jo je na Univerzi v Ljubljani pod mentorstvom prof. dr. Bogomila Ferfila in somentorice doc. dr. Marine Lukšič Hacin letos uspešno zagovarjal Stanislav Pospeh. Izpostavil je tri glavne hipoteze: da je za uspešno delovanje slovensko kanadskih društev ključnega pomena enotnost, da je ohranjanje slovenstva najbolj izrazito pri prvi generaciji, medtem ko pri drugi oziroma tretji želja po ohranjanju kulture, jezika in običajev ni tako izrazita, ter da ima Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu velik vpliv na ohranitev slovenstva v Kanadi.

Štipendije za študij v Sloveniji - Slovenci v zamejstvu in po svetu imajo tudi letos možnost, da pridobijo štipendije Javnega

sklada za dodiplomski študij v Sloveniji. Za štipendije lahko kandidirajo študentje, ki imajo stalno prebivališče izven Slovenije, ki imajo status državljana ali Slovenca brez državljanstva RS, ali so brez državljanstva in brez statusa Slovenca. Vloge kandidatov se ocenjujejo na podlagi povprečne ocene zadnjega letnika in aktivnega sodelovanja v slovenskih društvih in organizacijah. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Priprave na sezono gripe - Kot vse druge države, se tudi Kanada pripravlja na epidemijo prašičje gripe. Zagotavljajo, da bo na razpolago dovolj cepiva proti H1N1 gripi za vsakega Kanadčana, cepljenje pa ne bo obvezno. Prednost pri cepljenju bodo imele osebe, ki so zaradi določenih bolezni ali zdravstvenega stanja manj odporne. Ker je to cepivo specifično, strokovnjaki priporočajo obenem tudi letno cepljenje proti sezonski gripi, zlasti tistim, ki niso dovolj odporni. Priporočljivo je, da se glede cepljenja posvetujete s svojim zdravnikom.

Tim Hudak na čelu ontarijske Konservativne stranke - Na ontarijskem kongresu Konservativne stranke je na volitvah za predsednika stranke z majhno večino Timu Hudaku, ki predstavlja hamiltonsko volilno enoto, kjer živi tudi precej Slovencev, uspelo premagati svojega najbolj resnega tekmeca Franka Kleesa.

Požari v BC - V Britanski Kolumbiji so letos

v juliju zabeležili veliko požarov, ki jih je bilo zaradi vročine zelo težko pogasiti. Še zlasti je bilo prizadeto področje Kelowne, od koder so se morali pred požarom odseliti tisoči prebivalcev. Med evakuiranci je bil tudi naš rojak Ignac Conte, ki bo o tem poročal v naslednji številki Glasila.

Srečanje Samuela Žbogarja s Hillary Clinton – V četrtek, 30. julija 2009 se je slovenski zunanjji minister Samuel Žbogar v Washingtonu srečal z ameriško državno sekretarko Hillary Clinton. Pogovarjala sta se o temah, kot so Afganistan, Zahodni Balkan, Belorusija, pa podnebne spremembe. Podpisala sta tudi protokole o ratifikaciji sporazuma o izročitvah in pravni pomoči na ravni EU in ZDA. Clintonovo je zanimalo tudi slovensko stališče do Hrvaške. Izrazila je upanje, da se bo zadeva uspešno rešila. Med obiskom v ZDA se je Žbogar ustavil v Beli hiši oziroma v svetu za nacionalno varnost, v uradu podpredsednika ZDA, kongresu in State Departmentu.

Preprečen atentat na premiera Pahorja – Na mejnem prehodu Dobova je policija 11. julija prijela 59-letnega Hrvata, čigar namen je bil verjetno bombni napad na slovenskega premiera Boruta Pahorja. Ta domnevni poskus napada so ocenili kot posamični primer, hrvaška premierka Jadranka Kosor pa je obsodila vsakršno obliko ekstremizma.

Predsednik Slovenije Danilo Türk je policistu Alešu Cesarju, ki je s pogumnoim dejanjem uspel teroristu odvzeti bombo, preden je le-ta explodirala, podelil medaljo za hrabrost.

Kazen za prekomerno emisijo toplogrednih plinov – Slovenija je močno presegla emisijo toplogrednih plinov, kot jo dovoljuje kjotski sporazum, kar bo državo stalo 80 milijonov evrov. Razlog za večanje emisij je promet, še posebej tranzitni promet.

V Sloveniji 2.038.733 prebivalcev – Po podatkih Statističnega urada RS je konec marca v Sloveniji živilo 2.038.733 prebivalcev, to je za 0,3 odstotka več kot konec leta 2008. K porastu prebivalstva je največ pripomogel devet odstotni porast tujcev v Sloveniji, ki jih je kar za 6.341 več, nekoliko pa se je dvignilo tudi število slovenskih državljanov.

Pogovori med Slovenijo in Hrvaško – Potem, ko je hrvaški premier Sanader nepričakovano odstopil, je njegovo mesto prevzela Jadranka Kosor, ki je pokazala pripravljenost za reševanje sosedskih odnosov s Slovenijo s tem, da je v dvorec Trakoščan, ki je le streljaj od slovenskih Haloz, povabila na pogovor slovenskega premiera Borisa Pahorja. Oba sta pogovore označila pozitivno in izrazila upanje, da bi bilo mogoče že do konca leta rešiti mejni spor.

Vremenske ujme na Štajerskem – V začetku avgusta je bilo v Mariboru tako hudo neurje, kakršnega še ne pomnijo. Poplave in plazovi so poškodovali veliko hiš in poslopij. Ocenujejo, da je neurje povzročilo škodo za okoli dva milijona evrov, trajna sanacija pa bo stala med 8 in 9 milijonov evrov.

A Bowl and a Basket

Anne Urbančič

Have you ever seen a closed door in a building and wondered what you'll find behind it? A sign pinned to the door may give some clues, but will probably still leave you asking yourself who passes through the door and why. Perhaps you have wondered about the door marked **Canadian Slovenian Historical Society** when you visit Dom Lipa. We are on the ground floor, past the large, neat kitchen and cheery dining area, down the long shiny hall, around the corner and just beside the auditorium. Our door, with the sign depicting intertwined maple and linden leaves, marks the meeting of Slovenian culture and Canadian culture. To step behind that door, which houses the Archives founded by the Society, means stepping into another world, a world of the past, a world that records and preserves the arrival and life of all the Slovenians who have made Canada their home.

The Archives of the Canadian Slovenian Historical Society have exciting news!

Over the past five years, we have grown, slowly but surely. Members of the Slovenian community in Toronto and the surrounding area, have brought their letters, documents, books, tapes, artifacts and sometimes memoirs to the Archives, for conservation, and eventually, for availability to researchers and genealogists. The true value of the Archives will make itself felt years from now when students and archivists, or even your own families, will come to find clues to the world of Slovenians in Canada. How I wish that in the early years of the 20th century my extended family had done

similarly; we have recently uncovered a situation whose twists and turns mystify us: if only we had archival material to help us. But in those days, the preservation of information was seen differently, and was mostly the responsibility of church registers or of specialized libraries. Today, with easy electronic access, things are much different. And best of all, people everywhere have begun to realize the importance of archives. Archives are considered a professional enterprise now, with strict professional standards.

This brings me to the pounding of hammers and the squeal of drills you may have heard in recent weeks as you passed by the CSHS Archives door. We are expanding. The Directors of Dom Lipa, who so generously allowed us to use part of the space behind the door for the archives when we first began this project, have now kindly permitted us the adjacent room. The original room met with the requirements of the Archives Association of Ontario (AAO, <http://aao.fis.utoronto.ca/index.html>); one of their representatives measured the space, tested the humidity levels, examined the shelves, checked the heating and sprinklers, and ensured that we were using the required acid free folders, boxes, and the special glues and repairing materials. But it soon proved too small. Thanks to a generous donation made by Mr. Jože Kastelic, we are adding more shelves (these too have to meet certain specifications for archives), we are adding display cases so that you will be able to see exhibits of our holdings. Once

the renovations are completed, we will have two rooms: a dedicated archives room, and also a room where the cataloguing, preserving and general administration will take place. The vision of Mr. Stane Kranjc, who started the archives, has been nurtured and expertly guided by Mrs. Jožica Vegelj, the current president of the CSHS. Mr. Frank Majzelj, who has a certificate in Genealogical Studies from the University of Toronto, has taken the position of archivist, and continues to enhance the excellent work done by archivist Nichole Vonk. Nichole has recently become Chief Archivist for the United Church of Canada, but continues to offer advice whenever we call on her. And in order to save money, Mr. Frank Brence has committed his time to helping and supervising the actual renovations. All of our members are volunteers, all of them have given their time and talents in order to make sure that the Archives continue their important work of conserving the fascinating stories of Slovenians in Canada.

As you can imagine, the Archives contain box upon box, and file upon file, of papers. All of these articles and letters and documents have to be catalogued and entered into our database, which will eventually link to Archeion. Archeion (<http://archeion-aao.fis.utoronto.ca/>) is an electronic catalogue listing the holdings of all the archives, big and small, of Ontario. But not everything we have is paper. Recently we have received two beautiful artifacts from Mrs. Marica Škrbec of Toronto that were made in Slovenia, but brought to Canada many years ago. One is a sturdy straw basket, and the other a solid earthenware glazed bowl; you will see both

pictured in this article. Mrs. Škrbec also added a page to describe each one, both in English and Slovenian. Why a bowl and a basket?

Both of these items have a long and interesting history. In years gone by, many country homes in Slovenia near Cerknica had these bowls; usually they were made near Ribnica. The inside of the bowl was glazed, and decorated with simple but eye-catching motifs, while the outside was left unpainted and unglazed. These were supper bowls; in the evening when families, large and small, gathered around their wooden dinner tables, each member eagerly waited, spoon in hand, for mother to place the dish in the middle of the table, brimming with hot food. Once they had said the blessing before meals, the family members shared the sauerkraut, or porridge, or beans and potatoes, in the bowl. There were no other plates, so soon a trail of food drips traced the crooked little path from the bowl to each

Bowl - Photo by: Laurie O'Handly

mouth. The washing up afterwards seemed like nothing, quite unlike the tedious dish cleaning on Sundays when individual plates and cutlery were used at the main meal. The bowl, despite its simplicity, became a powerful image in a poem by Slovenian avant-garde poet, Srečko Kosovel (1904-1926). In the poem, entitled *Starka za vasjo* (*The Old Woman Beyond the Village*), the poet, often considered the

Slovenian Rimbaud, writes:

mali sanja: krompirček,
ne eden – polna skleda –
Tiho stopa za temno vasjo
raztrgana sivka Beda

(A little boy dreams: a small potato,
not just one – a whole bowlful –
Beyond the village, in silence,
Creeps grey Poverty in her rags)

The straw basket, too, has a literary heritage, as Mrs. Škrbec has reminded us in

Straw basket - Photo by: Laurie O'Handly

her descriptive note. In order to fashion the baskets, the old men in the village would put hazel or willow twigs, which split so neatly lengthwise, to soak in water. Then after they had gathered enough straw, usually stalks of rye because they are so long, and so flexible, they would wind the twigs round and round a handful of straw forming a circular basket called a *pehar*. Normally these had no handles. The baskets cradled bread dough as it rose. They were also a prominent feature at all Easter tables, chock full of gaily painted eggs; because of their cushioning capacity, they were generally preferred as egg containers. On the evening of December 5, children who eagerly awaited Sv. Miklavž, put a basket in a special place so that the next morning they could enjoy the wonderful goodies left by the good saint: hazelnuts, dried apple pieces, and in particular, the sweet slices of dried pear. Ivan Cankar (1876-1918), often regarded as Slovenia's greatest author, chose this simple basket as the focus of his story *Pehar suhih hrušk* (*The Basket of Dried Pears*). He describes the bittersweet tale of how he and his sister found such a basket, full of dried pears, in a cupboard. Mother had put them there, saving them for a special occasion. The children nibbled on a little piece of pear, just one; then another, then another. Just a nibble. On the day Mother opened the cupboard to offer the pears to the family, she found, of course, an empty basket. The little boy would remember for the rest of his life his mother's disappointed expression and frustrated tears at the painful discovery, and at hearing the confession of the little thieves.

Both these items, so emblematic of country life in Slovenia until the middle of the 20th century, and much cherished once they were brought to Canada, have been donated to the Archives by Mrs. Škrbec, along with a copy of Cankar's story. We will put both on display once the renovations of the Archives are over. Watch for news of our Open House. Thank you to all the volunteers who work so hard to make the Archives of the Canadian Slovenian Historical Society so successful.

Perhaps your family too has a similar items and stories. The **Canadian Slovenian Historical Society** gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating

documents and artefacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA). Look for us at community events. *Our Kdo Smo?* Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada. For more information about joining our volunteers, or to donate articles/documents to the archives, contact the CSHS at:

Canadian Slovenian Historical Society
c/o Dom Lipa, 52 Neilson Dr.
Etobicoke ONT. M9C 1V7
or by email: cshs@look.ca
Or email the archivist/librarian, Frank Majzelj: fmajzelj@cogeco.ca

Message from the VSKO President

Although we are in the middle of summer our dedicated committee members are starting to plan about next year events.

Vseslovenski kulturni odbor did with your help and assistance for the last two years introduce many quality cultural events. Your full support and very good attendance at these gatherings demonstrate that our work should continue not only here, but also in the rest of the country. We will work diligently on event schedule for all the Slovenians between Pacific and Atlantic, because

one investment should benefit as many Canadian Slovenians as possible.

To start of we are asking all the Club Presidents and Representatives of the Associations to come to our quarterly meeting, which will be held on Thursday, September 3rd at KREK Credit Union, on 747 Brown's Line, Toronto. Presentations, discussions on community issues and introduction of the event 2010 schedule will start at 7:30pm.

Wishing you pleasant summer,
Marjan Kolarič

Spored prireditev
Od 16. avgusta do novembra 8. 2009

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
Avgust 16	Večerni zvon	Hwy. 9	Proščenje	905-625-5485
	16 Bled	Beamsville	Piknik	905-563-1500
	16 Holiday Gardens	Pickering	Piknik	416-431-9109
	16 Zvon	Windsor	Piknik	905-274-6391
	23 Triglav	London	50. obletnica društva	519-461-0653
	26 Simon Gregorčič	Hwy. 9	Družinsko taborenje	416-689-9643
	29 Slovensko letovišče	Bolton	Bocci Tournament 18+	416-248-1637
	30 Holiday Gardens	Pickering	Članski piknik	416-431-9109
	30 Lipa park	St. Catharines	Oktoberfest Festival	905-934-2557
	September 5 Sava	Breslau	Piknik	519-884-4736
September 5	5 Slovensko letovišče	Bolton	Chicken Wings & Corn Night	905-238-5710
	5-7 Slovenski park	Hwy. 6	Baseball Tournament - picnic	905-934-2557
	6 Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Oktoberfest, Eražem iz Slovenije	705-435-7130
	7 Bled	Beamsville	Piknik, Eražem iz Slovenije	905-563-1500
	12 Triglav	London	Golf Tournament	519-461-0653
	13 Triglav	London	Piknik	519-461-0653
	13 Holiday Gardens	Pickering	Piknik	416-431-9109
	13 Romanje	Midland	Spominska komemoracija	416-255-2721
	19 Slovenski dom		Bus Tour	905-669-2365
	20 Simon Gregorčič	Hwy. 9	Vinska Trgatav	416-889-9643
Oktober 3	26 Zvon	Windsor	Golf Tournament	905-274-6391
	27 Slovenski park	Hwy. 6	Piknik	905-934-2557
	27 Večerni zvon	Hwy. 9	Vinska trgatev	905-625-5485
	3 Bled	Beamsville	Vinska Trgatav	905-563-1500
	10 Sava	Breslau	Oktoberfest	519-884-4736
	11 Sava	Breslau	Oktoberfest	519-884-4736
	11 Slovensko letovišče	Bolton	Vinska Trgatav	905-238-5710
	17 Sava	Breslau	Oktoberfest	519-884-4736
	17 Slovenski park	Hwy. 6	Jesenski banket	905-934-2557
	17 SFS Nagelj	Browns Line	50. obletnica - Gala banket	905-276-7258
November 7	24 Dom Lipa	Browns Line	Banket	416-621-3820
	24 Zvon	Windsor	Vinska Trgatav	905-274-6391
	24 Slovenian Scholarship Foundation	St. Gregory's, Hamilton	Banquet	905-333-5813
	24 Triglav	London	Vinska Trgatav	519-461-0653
	7 Sava	Breslau	Lovski banket	519-884-4736
7	7 Večerni zvon	Browns Line	Martinovanje	905-625-5485
	7 Lipa park	St. Catharines	Martinovanje	905-682-2922
	8 Slovenski park	Hwy. 6	Članski občni zbor	519-882-2859

Slovenia
Credit Union
www.sloveniacu.ca

Getting ready for school

free internet banking

no charge Interac MemberCard

no fee chequing

student MasterCard

free first book of cheques

\$500 line of credit

prime rate student loans*

student \$aver

*based on SCU prime rate

Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742

KREK SAVINGS ACCOUNT RATED #1

ARE YOU TRYING TO **SAVE MONEY AND EARN THE BEST INTEREST RATE POSSIBLE?**

Look no further than the Krek Slovenian Credit Union savings account.

**HIGH RATE OF
1.00%***

NO monthly service charge

NO minimum balance required

UNLIMITED point of sale debit transactions & withdrawals

* As of July 2, 2009 – Rates subject to change without notice

CHECK OUT OUR TERM DEPOSIT RATES!*

1 Year

1.75%

2 Year

2.10%

3 Year

2.35%

4 Year

2.65%

5 Year

2.75%

Is your bank giving you these rates? If not, call our head office!

*Based on amounts over \$50,000

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

YOUR FOUNDATION FOR FINANCIAL GROWTH

www.krek.ca

BRANCH OFFICE

611 Manning Avenue, Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134